ЦАНА НУМАРУ—5 КАП.

УМОВЫ ПАДПІСКІ (з дармовым дадаткам „Прафрух“)
На 1 мес. . . . — 90 к.
„ 3 мес. . . . 2 р. 60 к.
„ 6 мес. . . . 5 р. —
„ 12 мес. . . . 9 р. 75 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ
За радок нонп. пасьля тэксту—50 к., іншагародняя абвесткі—1 р. за радок. Пасярод тэксту—у два разы дарожай. Пры шматразовым друкаваньні—скідка. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „ЗЬВЯЗДА“ Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

ТЭЛЕФОНЫ:
Рэдактар 10-74
Сакратар 6-19
Партсэктар . . . 13-80
Сэктар інфармацыі . 13-80
Начны рэдактар . . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . 7-81
» абвестак . . 7-81

ПЯТНІЦА 13 чэрвеня 1930 г.
№ 136 (3734)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ і ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА МЕНСК, Савецкая, 63.

БАЯВОЕ ЗАДАНЬНЕ ПАТРАБУЕ БАЯВЫХ ТЭМПАЎ

Усе сілы на разьвіцьцё сьвінагадоўлі

Партыя паставіла зараз у цэнтр увагі савецкай грамадзкасьці жывёлагадоўчую праблему.

Затрудненьні, якія ёсьць зараз у справе забесьпячэньня сырцовай базы нашай прамысловасьці і прадуктавага індустрыяльных цэнтраў, могуць быць вырашаны толькі шляхам сацыялістычнай рэканструкцыі жывёлагадоўлі, арганізацыі буйных жывёлагадоўчых гаспадарак.

Партыя не пасуе перад «вузкімі» месцамі. Партыя вядзе край наперад, арганізуючы масы на змаганьне, на штурмаванне перамаганьне труднасьцяй. Партыя дае і дасьць рашучы адпор спробам правым капітулянтам, якія клічуць назад, баяцца, ня хочуць і ня маюць узьняць масы на баявое выкананьне задач, што стаяць перад нашай краінай.

Посьпехі, дасягнутыя намі ў галіне ўкрупненьня гаспадаркі, ярка паказываюць нам шляхі перамаганьня труднасьцяй у вырашэньні мясной праблемы. Вялізарныя зрухі, дасягнутыя на фронце калектывізацыі, даскапалая практыка арганізацыі збожжавых саўгасаў-гігантаў, якія ўжо даюць у гэтым годзе звыш 100 мільёнаў пудоў збожжа--усё гэта значна палягчае нам змаганьне на другім важнейшым фронце—жывёлагадоўчым.

Прычыны затрудненьняў у жывёлагадоўчай гаспадарцы тыя-ж, што і ў збожжавай. Яны заключаюцца, у апошным, у малой таварнасьці дробнае, раздробленае сельскае гаспадаркі. Яму партыя, апрача фарсаванага развіцьця жывёлагадоўлі ў калгасах, дала на шлях арганізацыі буйных жывёлагадоўчых саўгасаў.

Калі ў арганізацыі збожжавых саўгасаў БССР, у сілу сваіх эканамічных прыродных умоў, ня здолела адыграць якой-небудзь значнай ролі, дык **змаганьні за рэканструкцыю жывёлагадоўлі ёй належыць вельмі важнае, казнае і пачэснае месца. Партыя і ўрад усклалі на БССР задачы ліквідацыі важнасьці, ад пасьпяховага разьвіцьця якіх у значнай ступені залежыць нашае змаганьне за вышэйшае мясной праблемы ва ўсесаюзным маштабе.**

З ніжэйпаданага чытач лёгка можа [illegible] ролі і вагі Беларусі ў агульным плане сацыялістычнай рэканструкцыі жывёлагадоўлі.

Саюзны ўрад асыгнуе 800.000.000 руб. на арганізацыю сьвінаводных саўгасаў. З гэтай сумы на долю Беларусі прыпадае каля 30-35 проц. Сярод перададаных ужо Сьвінаводтрэсту 254 саўгасаў па тэрыторыі БССР знаходзіцца 54. У 1930-31 гаспадарчым годзе па ўсім Саюзе павінна быць арганізавана 300 новых саўгасаў, а ў БССР—50. **У плянавых меркаваньнях па разьвіцьці сьвінагадоўлі наша рэспубліка займае другое месца пасьля Украіны.**

Д гэтага часу Сьвінаводтрэсту перададаны 54 беларускія саўгасы. **У іх сёлета павінна быць пастаўлена 16.000 матак.** Будучы гаспадарчы год дасьць новы моцны рост: трэба будзе паставіць 100-110 тысяч матак.

Як мы бачым, задачы, што стаяць перад намі,—вялічэзныя. Яны патрабуюць мабілізацыі ўсіх нашых сіл і сродкаў. Яны патрабуюць такога-ж напружаньня, такіх-жа тэмпаў, якіх дабіўся, напрыклад, «Зернятрэст» на Паўночным Каўказе і ў іншых усходніх абласьцёх нашага Саюзу.

На жаль, мы павінны канстатаваць, што **гэтых тэмпаў у нас далёка яшчэ няма.** Грандыёзная будоўля, пачатая зараз па тэрыторыі БССР, праходзіць яшчэ міма ўвагі шырокай савецкай грамадзкасьці. Сьвінаводтрэст не карыстаецца яшчэ патрэбнай дапамогай і падтрыманьнем з боку ўсіх нашых гаспадарчых і грамадзкіх арганізацый.

Падамо некалькі фактаў.

Як мы ўжо паказвалі, у саўгасах сёлета павінна быць пастаўлена 16.000 матак. На Белмясе ўскладзена задача падабраць і перадаць гэтую жывёлу Сьвінатрэсту. Аднак, як паказвае прадстаўнік саюзнага Наркамзему, Белмяса прабуе ўмыць рукі, прапануючы Сьвінаводтрэсту атрымаць маткі непасрэдна ад загатоўшчыкаў. Ніхто дагэтуль ня ведае і ня ўлічыў, колькі наогул ёсьць годных для перадачы саўгасам сьвіней.

У будаўніцтва сьвінаводных саўгасаў у гэтым годзе ўкладаюцца 4 мільёны рублёў. Гэта **будаўніцтва знаходзіцца ў бяспрытульным стане.** Белкалгасбуд катэгарычна адмаўляецца ад кіраўніцтва гэтай справай, спасылаючыся на адсутнасьць тэхнічнага пэрсаналу. Саўгасы прадастаўлены самі сабе. Як ідуць будаўнічыя работы ў саўгасах, ці ёсьць кантрольны, праекты, ці забясьпечаны яны ў выстарчальнай меры матар'ялам—на гэта ніхто ня можа даць адказу.

Сьвінаводтрэст [illegible] будаўнікоў. Наркамправы БССР згадзіўся перадаць аднаго інжынэра-будаўніка, які працуе зараз у Сьпіртатрэсьце, але свайго абяцаньня ня выканаў. Маштабы-ж будаўніцтва і важнасьць яго ў Сьпіртатрэсьце і Сьвінаводтрэсьце непараўнальныя: першы будуе на 200.000 рублёў, а другі на 4.000.000 руб.

Саўнарком БССР даў катэгарычнае паказальне прыступіць **да пашырэньня плошчаў існуючых сьвінаводных саўгасаў.** Адпак, мясцовыя арганізацыі ня выконваюць гэтае прапановы і нічога канкрэтнага яшчэ не зрабілі.

Надзвычай важна сваячасовае ўкамплектаваньне саўгасаў модыфікаваным матар'ялам. Гэта **матачным матар'ялам** вельмі многа можа даць спэцыяльны **месячнік.** Нельга забываць, што гэта **работа павінна быць скончана не пазьней 5-10 ліпеня.**

Савецкая грамадзкасьць і прэса павінны ўзяць пад кантроль і пільны нагляд будаўніцтва новых саўгасаў.

БССР трымае зараз цяжкі і адказны экзамэн. Гэты экзамэн яна павінна вытрымаць з такім-жа посьпехам, як, напрыклад Паўночны Каўказ, які даў дасканалы ўзоры змаганьня за выра[illegible]

А дзеля гэтага трэба неадкладна дабіцца новых шпаркіх тэмпаў работы, узьняць усе арганізацыі, усю грамадзкасьць на ногі.

Баявое заданьне партыі патрабуе баявых тэмпаў работы.

НАСУСТРАЧ XVI ПАРТЗЬЕЗДУ

НА МАСКОЎСКАЙ АБЛАСНОЙ

МАСКВА, 10. На вячэрнім пасяджэньні Маскоўскай абласной партканфэрэнцыі было заслухана заключнае слова т. **Рындзіна** па дакладу аб рабоце МКК. Затым з дакладам аб задачах прафсаюзаў у рэканструкцыйны пэрыяд і аб рабоце маскоўскіх прафсаюзаў выступіў т. **Трыеўскі.** Пад кіраўніцтвам партыі, пры непасрэдным удзеле рабочых мас работа маскоўскіх прафсаюзаў за справаздачны пэрыяд значна перабудавалася. У мінулую кампанію перазаключэньня калдагавароў мы ўпэршыню занялісь сур'ёзна прамфінплянам. Прыкметныя зрухі мы маем па ўдзеле прафсаюзаў у сацыялістычным спаборніцтве і ўдарніцтве. Ударніцтвам было ахоплена да таго 63 проц. прадпрыемстваў. За справаздачны пэрыяд Маскоўскія прафсаюзы прынялі непасрэдны ўдзел у барацьбе за палянтэньне абслугоўваньня рабочага спажыўца, за павышэньне якасьці грамадзкага харчаваньня і палянтэньне апарату забесьпячэньня. 7.000 рабочых брыгадзіраў прымалі ўдзел у абсьледваньнях магазынаў. Вялікі ўдзел прымалі прафсаюзы ў практычнай рабоце па сацыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі. У вёскі было пасланa 15.000 рабочых-брыгадзіраў на адзін месяц і 7.000 чал. у лік «25.000».

КАНФЭРЭНЦЫІ ЎХВАЛЯЮЦЬ ЛІНІЮ І РАБОТУ ЦК

САМАРКАНД, 12. Зьезд кампартыі Ўзбэкістану па дакладу т. **Зяленскага** аб рабоце ЦК УсеКП(б) **цалкам і поўнасьцю ўхваліў палітычную і арганізацыйную лінію, а таксама практычную работу ЦК.** Зьезд адзначыў, што правільнасьць генэральнай лініі партыі атрымала дасканалае пацьверджаньне ва ўсёй практыцы сацыялістычнага будаўніцтва. «Пад кіраўніцтвам ЦК дасягнуты гіганцкія посьпехі ў справе ліквідацыі адсталасьці, у справе ўздыму матар'яльнага і культурнага ўзроўню працоўных мас сярэдня-азіяцкіх рэспублік, а таксама згуртаваньне працоўных ўсіх нацыянальнасьцяй вакол ажыцьцяўленьня задач сацыялістычнага будаўніцтва».

АРХАНГЕЛЬСК. Другая паўночная краёвая партканфэрэнцыя паслала прывітаньне **Цэнтральнаму Камітэту УсеКП(б) і т. Сталіну, т. Варашылаву і «Правде».** Канфэрэнцыя аднагалосна ўхваліла рэзалюцыю па дакладу ЦК: «Другая паўночная краёвая партканфэрэнцыя, заслухаўшы і абгаварыўшы даклад т. Бубнова аб рабоце ЦК УсеКП(б), **поўнасьцю ўхваляе работу ЦК і аднадушна прызнае правільнай яго палітычную і арганізацыйную лінію — лінію ленінізму,** якая забясьпечвае вялізарныя посьпехі партыі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва краю і ўзмацненьня радоўі партыі».

Заява т. Камене-

МАСКВА, 10-VI. Тав. Каменеў падаў у прэзыдыум маскоўскай абласной партканфэрэнцыі заяву, у якой зазначае (падаюцца вытрымкі): Тав. Кагановіч у сваім дакладзе Маскоўскай абласной канфэрэнцыі закрануў таксама маю гутарку з тав. Бухарыным, якая мела месца ў 1928 годзе ўжо пасьля прыёму мяне ў партыю. Дзякуючы агалашэньню дакладу тав. Кагановіча, гэты факт робіцца здабыткам самых шырокіх мас, і я лічу сваім абавязкам перад гэтымі-ж масамі ня толькі пацьвердзіць факт звароту да мяне тав. Бухарына праз пару тыдняў пасьля звароту майго ў партыю з апавяданьнем аб унутраных адносінах у партыйным кіраўніцтве, але і адкрыта прызнаць, што не давёўшы да ведама ЦК аб гэтай гутарцы, я зрабіў грубую палітычную памылку, падказаную мне ня зжытымі фракцыйнымі настроямі.

Як заўсёды здараецца ў такіх выпадках, гэтая мая памылка была выкарыстана ворагамі партыі, трацкістымі, супроць партыі, і тав. Кагановіч зусім мае рацыю, гаварачы, што надобныя паводзіны павінны былі выклікаць у партыі ў дачыненьні да маёй пазыцыі настарожанасьць і недавер'е. Мне няма навошта гаварыць пра тое, што я згодзен з генэральнай лініяй партыі, з яе практычнай палітыкай у справе будаўніцтва сацыялізму, з яе адносінамі да трацкізму, да правага ўхілу і «левых» скрыўленьняў яе генэральнай лініі. Ва ўсіх гэтых пытаньнях я поўнасьцю падзяляю погляды, нададзеныя ў кіруючых партыйных дакумантах.

Некаторую цікавасьцю для сяброў партыі, могуць зьявіцца толькі мае адносіны да маіх уласных памылак. На XIV зьезд я прышоў у шэрагах фракцыі, якая займала ў адносінах да палітыкі партыі і яе кіраўніцтва актыўна варожую пазыцыю. Пачынаючы з пярэдняга XIV зьезду я, поруч з іншымі, самымі недапусьцімымі сродкамі змагаўся за зьмену палітыкі партыі і нізрынуўшае яе кіраўніцтва, ні спыняючыся ні перад адпаведнымі мэтадамі прапаганды, ні перад вулічнымі дэманстрацыямі. «Гады вялікага пералому», якія мы перажылі і перажываем, паказваюць, што ў дасягнутай барацьбе з правымі і «левымі» ўхіламі, сыстэматычна перамагаючы панікерства, ліквідатарства, хвасьцізм, камчванства, партыя перамогла ідэе наперад, крок за крокам узмацняючы пазыцыі пралетарскага сацыялізму. Хістаньняў быць ня можа. У вялізным агні вялікага будаўніцтва перагарэлі і ў мяне апошнія рэшткі апазіцыйных тэорый і апазіцыйных настрояў. Ад усяго праробленага мною засталося толькі адно жаданьне, адзін палітычны дёзунг: ісьці разам з партыяй, нага ў нагу з партыяй па тым Ленінскім шляху, на якім яна ідзе пад кіраўніцтвам ЦК, і ў меру маіх сіл і здольнасьці разам з партыяй ня толькі закладаць падмурак сацыялізму, але і ажыцьцяўляць набудаваньне сацыялізму ў СССР. Шлях, які ляжыць перада мною, выразны — пастарацца актыўным удзелам ва ўсёй той шматбаковай барацьбе, якую праводзіць партыя, аднавіць да сябе тое давер'е, якое было па мёй уласнай віне страчана.

Л. КАМЕНЕЎ.

НА ЗЬЕЗДЗЕ КП(б)У

ХАРКАЎ, 11. У рэзалюцыі 11 зьезду КП Украіны па дакладах ЦКК УсеКП(б) РСІ **ухвалена палітычная лінія і практычная работа ЦКК УсеКП(б).** Зьезд канстатуе, што **ЦКК УсеКП(б)-РСІ праводзіла сваю работу ў поўнай адпаведнасьці і дырэктывамі XV зьезду партыі і выконвала пастанову зьезду аб палянтэньні дзяржапарату і барацьбе з бюрэратычнымі скажэньнямі, а таксама арганізавала праверку выкананьня дырэктыў партыі па скарыстаньні дадатковых рэсурсаў, што спрыяла далейшаму росту сацыялістычнай вытворчасьці.**

УЧОРА ЗАКРЫЎСЯ XIII ЗЬЕЗД КП(б)Б

На заключным пасяджэньні зьезду 12 чэрвеня, пасьля прыняцьця рэзалюцый па дакладах, былі выбраны кіруючыя органы КП(б)Б: Цэнтральны Камітэт, Цэнтральная Кантрольная Камісія і рэвізійная камісія. Пасьля заключнай прамовы тав. ГЕЯ зьезд закрыўся.

Склад кіруючых органаў КП(б)Б, выбраных XIII зьездам

Члены Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б

Аксючыц, Амбражунас, Аранштам, Астапенка, Бабовіч, Балашоў, Балцін, Бардулёў, Берзінг, Браўковіч, Будзінскі, Булкіна, Бурава, Васілевіч Я., Васільлева А., Валодзька Я., Вансоўскі Е., Вайнэр, Варонічаў, Вэндз, Гаварухін, Галадзед М., Гантман, Гаруновіч, Гей, Гнілякевіч, Гольдбэрг, Гофман, Грысевіч, Гродзіс, Гурэвіч Р., Гурчонак, Дабравольскі, Дубіна, Еўцюхоў, Жыткоўскі, Жулега, Закржэўскі, Зірніс, Ігнатовіч, Ігнатоўскі, Іофэ, Кавальчук, Казанэк, Калодка, Канавалаў, Кофман, Крохмаль, Кузьняцоў, Куцэвіцкая, Кіззеў, Кухаркін, Лабанок, Лаўрэнаў, Лаціс, Левіт, Любамірскі, Майсейчык, Манжалей, Мазур, Марусевіч, Манюк, Міхайлава, Міцькоў, Палякоў, Платун, Пліско, Пятушкоў, Раманенка, Рапапорт, Рачыцкі, Розман, Розін, Рэзьнікаў, Рыжоў, Рынгзіч, Рэйнгольд, Самойлаў, Славінскі, Самусенка, Сахно, Сурба, Судакоў, Супрун, Сянкевіч, Сьцяпанаў, Тамашэўскі, Талан, Талпырык, Трэдзінская, Траянкер, Ульянаў, Хаскін, Хаталенка, Хімакоў, Хацкевіч, Хлеўнікаў, Чарвякоў, Чарнушэвіч, Чычэраў, Шабанаў, Шандыбін, Шпэктараў, Шыканаў, Шчэмялёў, Шыдлоўскі, Фёдараў, Эпштэйн, Цімашэнка, Ягораў, Яцко.

Кандыдаты ў члены ЦК КП(б)Б

Шэвалдзін, Каравін, Бачароў, Жукоўская, Карсакоў, Малашонак, Савін, Асаёнак, Брадэк, Іваноўскі, Клішчанка, Кіршэнблюм, Раманенка, Арндт, Врублеўскі, Гальперын, Журовіч, Жыцянец, Лібнэр, Наумаў, Рашэтнікаў, Руткоўскі, Стабін, Пушчын, Эпштэйн, Штыфман, Макарэвіч, Акуліч, Грыбаў, Левін, Круглікаў, Курашоў, Міруц, Валковіч, Кавалеўская, Прошчанка, Ярмолін, Куцякоў, Скробут, Пятрушын, Клыс, Кроль, Дунец, Аляксееў, Каменштэйн, Паніматка, Васілевіч, Крыпец, Якаўлеў, Васэрман, Гальдштэйн, Філіпёнак, Нахільніцкі, Ахраменка, Шаршнёў, Кац, Хандогі, Хэйфец, Гайдукевіч, Бялуга, Захарава, Васкабойнікаў.

Рэвізійная камісія

Батва, Клімчук, Клімковіч, Біхман, Новікаў, Сапун, Цэнцыпер, Раманоўскі, Вялеска.

Члены Цэнтральнай Кантрольнай Камісіі

Анісковіч, Акстолкер, Аверын, Азаронак, Біге, Блоўштэйн, Барзанкова, Беленькі, Вэнжык, Вайнэр, Верыга, Вачтоў, Вэнзэль, Вайнман, Гурэвіч, Гароўскі, Гнілякевіч, Гудкін, Дамброўскі, Емельянаў, Зільбэрман, Зэльдзіна, Зомбэрг, Зеленкоўскі, Зябкін, Жан, Жуковіч, Жолудаў, Іваноў, Калнін, Казачонак, Крупец, Кеніг, Кульбах, Каш, Кудзелька, Кузьмін, Калабаеў, Катлярскі, Клакалаў, Каўцэраў, Ляўкоў, Ласман, Лайц, Левін, Матусевіч, Маляўка, Мальцава, Мундау, Маркевіч, Міхельсон, Мінкус, Новікаў, Пажывілка, Пасюкевіч, Паўлоўскі, Прышчэпаў, Пукіт, Пашкевіч, Разумаў, Рыхтэр, Рубін, Рыскін, Семеначак, Сташэўскі, Серпін, Сьвірыдаў, Скорбут, Сысоў, Сіроткін, Уласевіч, Фэйгінаў, Трызна, Унгур, Чарнаусаў, Чарнабродава, Шлок, Юргенсон, Феларчук, Хамачонак, Юзьвіг, Яхімаў, Урыкаў, Шкірыч, Шапашнікаў, Хайтовіч.

Першы пленум ЦК КП(б)Б

Учора-ж пасьля зачыненьня зьезду адбыўся першы пленум новаабранага ЦК КП(б)Б. Пленум выбраў бюро ЦК КП(б)Б у складзе наступных т. т.:

АРАНШТАМ, БЭНЭК, ВАСІЛЕВІЧ, ВАРОНІЧАЎ, ГАЛАДЗЕД, ГАНТМАН, ПОРТ, РАЧЫЦКІ, РЫЖОЎ, СЛАВІНСКІ, СЯНКЕВІЧ, ЧАРВЯКОЎ.

Кандыдатамі ў члены бюро ЦК КП(б)Б выбраны т. т.: **ХЛЕЎНІКАЎ, ЧЫЧЭРАЎ, ХАЦКЕВІЧ і МІЦЬКОЎ.**

У сакратарыят ЦК КП(б)Б пленумам выбраны т. т. **ГЕЙ, ВАСІЛЕВІЧ, ГАЛАДЗЕД, ГАНТМАН, СЯНКЕВІЧ.**

Сакратарамі ЦК выбраны т. т. **ГЕЙ, і ВАСІЛЕВІЧ.**

Пленум прызначыў загадчыкамі аддзелаў ЦК КП(б)Б: загадчыкам арганізацыйна-інструктарскага аддз. **т. Гантмана,** загадчыкам Культпрону **т. Сянкевіча,** загадчыкам аддзелу масавых кампаній **т. Рыскіна.**

Пленум ЦКК КП(б)Б

Пленум новаабранай Цэнтральнай Кантрольнай Камісіі таксама адбыўся ўчора зараз-жа пасьля зачыненьня зьезду.

Пленумам **выбраны прэзыдыум ЦКК КП(б)Б.** У члены прэзыдыуму ўвайшлі т. т. **Калнін, Рыскін, Ляўкоў, Іваноў, Гурэвіч, Рывінскі, Жолудаў, Дамброўскі, Шкірыч, Аверын, Блаўштэйн.**

Кандыдатамі ў члены прэзыдыуму ЦКК выбраны т. т. **Муляўка, Гнілякевіч, Гараўскі.**

Старшынёю ЦКК КП(б)Б выбраны т. **КАЛНІН.**

У парткалегію ЦКК КП(б)Б пленум выбраў т. т. **Рыскіна, Ляўкова, Калніна, Іванова, Гурэвіча, Рывінскага, Жолудава, Біге, Унгура, Коўцерава і Серпіна.**

Сакратарамі парткалегіі выбраны т. т. **РЫСКІН і ЛЯЎКОЎ.**

Здань камунізму бродзіць па Кітаі

Горад за горадам, павет за паветам пераходзяць у рукі чырвоных

Разлажэньне ў нанкінскай армії

Шлях перамогі Саветаў

ШАНХАЙ, 12. Падпольны камуністычны орган «Шанхай-Бао» зьмяшчае маг'ял Нерпага зьезду Савецкіх тэрыторый Кітаю.

На зьезьдзе прысутнічалі дэлегацыі рабочых, сялян, салдат і рэвалюцыйнай моладзі розных савецкіх тэрыторый і важнейшых цэнтральных правінцый, а таксама галоўных прамысловых раёнаў.

Зьезд прызнаў неабходным зьнішчыць прыватную ўласнасьць на зямлю, пастанавіў канфіскаваць землі ад абшарнікаў, цэркваў, кляштораў і перадаць яе ў рукі савецкага ўраду для разьмеркаваньня сярод беззямельнага і малазямельнага сялянства. Забараняюцца купля-продаж і аренда зямлі.

Зьезд выказаўся за неабходнасьць скасаваць зямельныя падаткі і розныя фэўдальныя абкладаньні, зацьвердзіў закон аб ахове працы, увёў 8-гадзінны дзень працы для дарослых і 6-гадзінны для моладзі і ўстанавіў мінімальную стаўку заработку.

Зьезд ухваліў закон аб страхаваньні ад беспрацоўя, рашыўшы абкласьці капіталістых спэцыяльным падаткам на карысьць беспрацоўных і ўстанавіў 8-тыднёвы водпуск для цяжарных жанчын работніц з захаваньнем.

Ухвалены пастановы аб арганізацыі сацыяльнага страхаваньня і аб заспаваньні рабочага кантролю за выкананьнем капіталістымі законаў савецкага ўраду. Парушэньне законаў капіталістымі караецца канфіскацыяй прадпрыемстваў.

У рэзалюцыі аб барацьбе з імпэріялізмам зьезд прызнае неабходным **зьнішчыць ня толькі палітычныя прывілеі** (спэцыяльныя правы) **імпэрыялістых у Кітаі, але таксама іх эканамічнае панаваньне над Кітаем,** з гэтай прычыны Савецкі ўрад павінен таксама адмяніць заменныя даўгі і канфіскаваць чужаземныя канцэсіі, банкі і прадпрыемствы бяз выкупу.

Зьезд заклікае працоўных змагацца супроць белага тэрору Гаміндану і імпэрыялізму за абарону савецкіх тэрыторый.

Зьезд ухваліў адозву да працоўных Кітаю і да міжнароднага пралетарыяту.

У ГОРАДЗЕ ЎСТАНОЎЛЕНА САВЕЦКАЯ ЎЛАДА

ПЭЙПІН, 12. Значныя камуністычныя сілы заняли Дайэ (буйны прамысловы і рабочы цэнтр правінцыі Хубей). Паводле вестак газэт, камуністычныя войскі заняли Янсі. У горадзе ўстаноўлена савецкая ўлада.

ПАД СТАЛАЙ ПАГРОЗАЙ

ШАНХАЙ, 11. За апошні час уздоўж Цзяо-Чжоу-Цзінаньскай дарогі (у правінцыі Шандунь) значна ўзмацнілася актыўнасьць паўстанцаў, якімі кіруюць камуністы. Шандуньскі правінцыяльны ўрад у мэтах барацьбы з камуністымі на лініі дарогі загадаў чыгуначнай адміністрацыі **рэгулярна прапускаць па лініі браніраваны цягнік, каб тэрарызаваць насельніцтва шляхам расстрэлаў і пакараньняў сьмерцю.**

Больш 20 паветаў на поўначы правінцыі Цзянсі знаходзяцца пад пастаянай пагрозай нападу на іх камуністычных атрадаў. Чырвоныя атрады, якія знаходзяцца на многіх станцыях (Мавэлін, Хуанпомэн, Сахэ, Тэан) Нанчан-Цзюнянскай чыгункі. Нанкінскія войскі бясьсільны супроць чырвоных атрадаў, бо гэтыя атрады пастаянна напаўняюцца мясцовымі сялянамі. Павет Даочан (на возеры Цуян) па словах замежнага друку, «абернуты ў базу чырвоных армій».

Гонконгская ангельская газэта «Гонконг Тэлеграф» паведамляе аб **аднаўленьні дзеяньняў Чырвонай арміі ў правінцыі Гуансі,** адкуль Чырвоная армія вымушана была адступіць пад націскам аб'яднаных сіл францускіх імпэрыялістых і гуансійскіх генэралаў. Правінцыяльныя ўлады ня ў стане выставіць супроць чырвонаармейцаў даволі моцныя войсковыя часьці. Па словах газэты, асобныя гарады на поўдні Гуансі пераходзяць у рукі чырвоных. **«Гэтыя чырвоныя**—зазначае газэта—**зьяўляюцца мясцовымі сялянамі, якія ў час існаваньня савецкай улады ў Босы дапучыліся да рэвалюцыйнага руху.** Калі чырвоныя арміі адступілі, вялікая колькасьць сялян не пайшла разам з чырвонаармейцамі ў горы, а засталася на месцы, атрымаўшы ад адступіўшых армій узбраеньне. **Сяляне вельмі варожа адносяцца да ўсіх прымаўшых удзел ва ўціску саветаў.** Таму цяперашняя барацьба адзначаецца падвойнай жорсткасьцю».

Тысячы галодных сьмярцей штодзенна

ШАНХАЙ, 9. Газэта «Шанхай-бао» (падпольны орган кітайскай камуністычнай партыі) падае, што з 112 паветаў правінцыі Хэнань 76 паветаў цярпяць ад тэрору беглых салдат, якія стварылі бандыцкія шайкі, а 20 паветаў захоплены грамадзянскай вайной. Становішча сялянскага насельніцтва катастрафічнае. Лік галадуючых у правінцыі дасягае 8 млн. Штодзенна ад голаду памірае больш тысячы чалавек.

У павеце зьявіўся чырвоны атрад

ШАНХАЙ, 12. У павеце Цінцзянсу (правінцыя Цзянсу) зьявіўся камуністычны атрад у 400-500 чал., які пагражае захапіць павятовы горад. Каля гораду Нантона (правінцыя Цзянсу) адбылася сур'ёзная сутычка паміж узброеным сялянскім атрадам і ўрадавымі войскамі. Бой працягваўся некалькі гадзін.

[illegible] школ[illegible], якія падрыхтуюць [illegible] прадпрыемства і граюць на руках рабочай каапэрацыі.

[illegible]днікаў трэба прыцягнуць да саўгасовай адказнасьці.

ЗАГЕР.

Рабочы-сы[illegible] лісты» т. [illegible] —27 год. [illegible] партзьезду.

ДАКЛАД Т. ГЕЯ

на XIII зьезьдзе КП(б)Б—глядзі на 3 і 4 старонках

На Савецкім Саюзе

Назначэньне тав. Рухімовича

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР пастанавіў назначыць т. Рухімовіча Майсея Львовіча народным камісарам шляхоў зносін з аспабаненьнем яго ад абавязкаў намесьніка старшыні ВСНГ Саюзу ССР.

АГЛЯД ПРАЦЫ Ў КАЛГАСАХ

Калгасцэнтр СССР арганізуе ў **часе ўборачнай кампаніі агляд працы ў калгасах.** Калгасцэнтр абвяшчае конкурс на лепш складзены рабочы плян уборачнай кампаніі, выкананьне ўборкі і абмалоту, рацыянальнае скарыстаньне машын, лепшую арганізацыю грамадзкага харчаваньня ў полі і прадпысьпліну і г. д.

ТРАКТАРЫ ЧЫРВОНААРМЕЙСКІМ КАЛГАСАМ

МАСКВА. 12. Падрыхтоўчая камісія ВСНГ СССР і СПА разгледзела пытаньне аб **забесьпячэньні трактарамі чырвонаармейскіх калгасаў на ільготных умовах,** каб стымуляваць арганізацыі чырвонаармейскіх с.-г. калектываў і ўзмацніць іх гаспадарчую моц, падрыхтоўчая камісія прызнала патрэбным задатак на трактары вынішць да 10 проц., а растэрміноўку іншай сумы ўстанавіць ня менш, чым на 3 гады.

Рэжысэры задаволены спэктаклем

ПАРЫЖ, 12. **Уплывовы францускі друк вельмі задаволены ўдалым завяршэньнем інсцэнізаваньня дзяржаўнага «перавароту» ў Румыніі.** Характэрна, што, у сувязі з падзеямі ў Румыніі, **увесь францускі буржуазны і сацыяльна-фашысцкі друк зноў загаварыў аб «савецкай пагрозе» Румыніі.** «Пті Парізьен» заяўляе, — «усе прыяцелі Румыніі, ведаючыя, якую ролю ёй суджана адыграць у якасьці вартавога на перадавых, усходніх пазыцыях Эўропы, хочуць бачыць яе моцнай і адзінай». (ТАСС).

ПАДАЗРОНАЯ ГАСЬЦІННАСЬЦЬ І ПРАТЭСТ РАБОЧЫХ МАС

ВАРШАВА, 11. У сувязі з прыездам італьянскага міністра замежных спраў Грандзі, у Варшаве адбылася рабочая дэманстрацыя пратэсту супроць прыезду фашысцкага міністра. Паліцыя разагнала дэманстрантаў.

РАСПРАВА НАД МОЛАДЗЬДЗЮ

ВАРШАВА. Паліцыя арыштавала ў Варшаве 12 членаў саюзу незалежнай сацыялістычнай моладзі па абвінавачаньні ў камуністычнай агітацыі сярод вучнёўства сярэдня-навучальных устаноў.

За здраду СССР па-за законам

МАСКВА, 12. Крымінальна-судовая калегія вярхоўнага суду СССР слухала справу па абвінавачаньні былога загадчыка пушна-сырцовым аддзелам гандлёвага прадстаўніцтва ў Францыі—**Байкіна** і былога спэцыялістага пушна-сырцовым аддзелам таго-ж прадстаўніцтва **Штромбэрга.** Суд устанавіў, што абодва абвінавачаныя ў мэтах асабістай нажывы праводзілі злачынныя зьдзелкі з замежнымі фірмамі, бралі за іх хабары. У выніку іх злачыннай дзейнасьці Савецкая Дзяржава панесла значныя страты. Ведаючы, што на звароце ў Маскву ім прыдзецца адказваць за такую дзейнасьць, яны адмовіліся вярнуцца ў СССР. **Вярхоўны суд прызнаў Байкіна і Штромбэрга вінаўнымі ў здрадзе СССР і ў пераходзе ў лягер ворагаў рабочае клясы і сялянства і прыгаварыў: абвясьціць Байкіна і Штромбэрга па-за законам, усю іх маемасьць канфіскаваць. (ТАСС).**

10-цігодзьдзе вызваленьня Кіева

КІЕЎ, 12. **Сёньня працоўныя Кіева сьвяткуюць 10-цігодзьдзе вызваленьня Кіева ад белапалякаў.** Гэты дзень будзе адзначаны на прадпрыемствах і клюбах гутаркамі і дакладамі, прысьвечанымі кіеўскім дасягненьням на фронце індустрыялізацыі і задачам абароны краю. Адбудуцца вечары ўспамінаў старых байцоў-чырвонаармейцаў, удзельнікаў вызваленьня Кіева ад бела-палякаў.

ЧАМУ НЕ ХАПАЕ АБУТКУ

МАСКВА. У апошнім часе пачала адчувацца нястача абутку, як на мясцох, так і ў Маскве. У сувязі з гэтым — у «Союзкоже» нашаму супрацоўніку паведамілі наступнае: **выпрацоўка абутку Дзяржпрамысловасьцю ў бягучым годзе значна павялічылася: з 39 млн. пар у 1928-29 годзе да 62 млн. пар у 1929-30 годзе.** За 8 месяцаў бягучага году **дзяржпрамысловасьць цалкам выканала заданьне па абутку.** У прыватнасьці, у красавіку выпушчана 5,7 млн. пар, а ў маі па арыентовачных данных, таксама каля 5,7 млн. пар. На недзяржаўным сэктары (прамкаапэрацыя, працалектывы, майстэрні дамоў зьняволеньня, прыватны сэктар) праграма па абутку некалькі скарацілася — з 40 млн. пар летась да 35 млн. пар абутку ў бягучым. **Калі-ж узяць усю масу абутку, выпушчаную па ўсіх сэктарах прамысловасьці, дык яна павялічылася з 79 млн. пар у 1928-29 г. да 97 млн.** пар у 1929-30 годзе. Калі, тым ня менш, на рынку завастрылася нястача абутку, дык **гэта тлумачыцца шпаркім ростам попыту,** які абганяе рост вытворчасьці. Асабліва павялічылися патрабаваньні на абутак з боку насельніцтва, занятага адхаднымі промыслами, а таксама з боку абагуленага сэктару сельскае гаспадаркі. **Вытворчасьць абутку ў бліжэйшыя месяцы будзе працягвацца ў значна большых разьмерах,** чым летась, ад верасьня намячаецце далейшае павялічэньне выпрацоўкі і рэалізацыі абутку.

(ТАСС).

Галодны паход беспрацоўных на Гамбург

НА ЗДЫМКУ: дэманстранты уступаюць у прадмесьце Гамбурга

XIII зьезд КП(б)Б

Спрэчкі па справаздачы Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б

Прамова тав. Аскеркі

Калі мы гаворым аб правільнай палітычнай лініі ЦК КП(б)Б, ці выключаецца гэтым магчымасьць паасобных памылак у рабоце нашага кіруючага штабу — ЦК? Правільнасьць палітычнай лініі ні ў якой ступені не выключае магчымасьці паасобных памылак у рабоце ЦК.

Ці трэба гаварыць аб гэтых памылках, паколькі ЦК іх прызнаў? Трэба гаварыць і трэба па-бальшавіцку і жорстка крытыкаваць гэтыя памылкі з тым, каб папярэдзіць магчымасьць іх паўтарэньня з тым, каб выхоўваць партарганізацыі на выпраўленьне гэтых памылак.

Але разам з гэтым мы павінны весьці самую жорсткую барацьбу са спэкуляцыяй на гэтых памылках, трэба весьці самую жорсткую барацьбу з тымі, хто прабуе прыкрыцца гэтымі памылкамі, з тымі, хто прабуе памылкамі ЦК прыкрыць антысавецкія перагібы, прыкрыць перагібы і адміністраваньне ў справе калектывізацыі, хто хоча апраўдаць мэтады адміністраваньня, хто хоча апраўдаць памылкамі ЦК раскулачваньне серадняку.

Мы ведаем, што дырэктыў аб раскулачваньні серадняку, аб арышце «нехацімцаў», аб адміністраваньні, аб «пераселении на луну», ЦК, зразумела, не даваў. Нам трэба весьці жорсткую барацьбу з тымі, хто разглядае генэральную лінію ЦК, хто разглядае дырэктывы ЦК УсеКП(б) аб выпраўленьні перагібаў і пастанову ЦК КП(б)Б аб прызнаньні памылак, як адступленьне, як манэўр.

Трэба весьці барацьбу з тымі, хто з флянгу «левых» загібаў перайшоў на правы флянг, хто ўступае поле барацьбы кулаку.

Другая памылка, якая яшчэ раз патрабуе таго, каб яе падкрэсьліць, гэта— памылка, якая заключаецца ня столькі ў скарачэньні тэрміну калектывізацыі БССР, колькі ў тым, што Цэнтральны Камітэт не рэагаваў на яшчэ большае скарачэньне тэрмінаў калектывізацыі БССР у акругах. Цэнтральны Камітэт ня досыць свачасова рэагаваў на тыя перагібы, якія былі дапушчаны ў справе калектывізацыі. Нам вядома, што асобныя члены бюро Цэнтральнага Камітэту ў парыяд разгару «галавакружэньня ад посьпехаў», былі ў акругах, былі па вёсцы. Нельга думаць, што яны ня ўбачылі гэтых перагібаў, гэтага адміністраваньня, у гэтым заключаецца другая найбольш сур'ёзная, найбольш важная памылка.

Што наконт гэтых памылак піша цэнтральны орган Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б) — «Правда». У нумары ад 3-га чэрвеня, сказана: «Еще более серьезную ошибку сделало Московское руководство, пожелавшее догнать и перегнать зерновые районы в деле коллективизации, взявши фактический курс вопреки прямым директивам Центрального Комитета на сплошную коллективизацию области к началу весенней посев. кампании. Именно, эта установка привела к тому, что антисередняцкие перегибы, получивши довольно широкое распространение в ряде районов Советского Союза, приобрели особенно уродливые формы наряду с остальными районами и в Московской области, на ряду с остальными национальными». Я думаю, што гэта ўстаноўка цалкам правільная і ў адпаведнай меры яна падыходзіць і можа быць пашырана і на БССР.

Прамова тав. Гофмана

Практыка работы Цэнтральнага Камітэту партыі і ўсёй КП(б)Б з усёй відавочнасьцю паказала складанасьць абстаноўкі работы ЦК і ўсёй КП(б)Б. БССР зьяўляецца адным з важнейшых фарпостаў Савецкага Саюзу. Унутры-нацыянальны пераплёт Савецкай Беларусі пры наяўнасьці праяў нацыянал-дэмакратычных, нацыянал-апартуністычных выступленьняў, націску дробнабуржуазнага акружэньня, перад якім ня мог устаяць такі, як, напрыклад тав. Чарвякоў, патрабавала бязумоўна ад Цэнтральнага Камітэту партыі надзвычайнай выразнасьці, надзвычайна яснай палітычнай лініі. І калі спытацца, ці быў Цэнтральны Камітэт партыі на вышыні гэтага кіраўніцтва і кіраўніком усёй КП(б)Б, дык мне думаецца, што адказ на гэта запытаньне далі папярэднія выступаўшыя таварышы і, бадай, другога адказу даць нельга. Тыя дасягненьні, якія мы падлічваем зараз у барацьбе Цэнтральнага Камітэту за генэральную лінію партыі, супроць праяў усялякіх скрыўленьняў, у бацыянал-апартунізм, ужо гэта адно дае адказ па запытаньне. І такое-ж становішча мы маем у пытаньнях калгаснага будаўніцтва, у пытаньнях разьвіцьця і будаўніцтва прамысловасьці. Тут нам больш лёгка падлічыць дасягненьні, якія мы маем, бадай, у кожным кутку Савецкай Беларусі.

Аб гэтым-жа гаворыць і рост палітычнай актыўнасьці рабочае клясы, што было прадэманстравана тут на зьезьдзе і што таксама выяўляецца ва ўступленьні ў рады партыі дзесяткаў тысяч пралетараў.

Я хачу адзначыць пару момантаў, якімі Цэнтральны Камітэт партыі недастаткова займаўся: пытаньне забесьпячэньня пасьпяховага выкананьня новага будаўніцтва, выкананьня прамфінпляну і кіраўніцтва гэтай справай. Калі мы гаворым аб выкананьні прамфінпляну, аб давядзеньні прамфінпляну да кожнага цэху і варштату, мы гэта гаворым звычайна ў сувязі з работай прафсаюзаў. Прафсаюзы сапраўды павінны быць адным з арганізатараў у гэтай справе, і гэтага прафсаюзы на сёньнішні дзень не зрабілі. Але ў той-жа час, мне думаецца, не апошнюю скрынку ў справе давядзеньня прамфінпляну да кожнага цэху і кожнага варштату павінны адыгрываць вышэйшыя гаспадарчыя арганізацыі, трэсты і аб'яднаньні, якія, замест таго, каб часта патрабаваць непатрэбныя весткі, павінны былі часьцей правяраць, як даводзіцца прамфінплян да цэху і варштату.

Мы заўсёды на папрокі на адрасе гаспадарнікаў за гэты недахоп чуем аб усякіх аб'ектыўных прычынах, але адказнасьці за гэтае пытаньне перад партыйнымі арганізацыямі яны не нясуць.

Пытаньне аб новым будаўніцтве. У Магілеве будуецца рад новых аб'ектаў, а між тым зноў такі адказнасьць за сваячасовасьць разгортваньня будаўнічага сэзону, за сваячасовасьць прадстаўленьня праектаў, чарцяжоў, ні будаўнічыя, ні будуючыя арганізацыі адказнасьці не нясуць. Напрыклад, у Белжылсаюзе мы маем дрэнныя зьявішчы, калі няма магчымасьці сваячасова загатовіць рабочую сілу і матар'ял таму, што няма праектаў і чарцяжоў. Гэта гэта вынік безадказнасьці работнікаў Белжылсаюзу, якія марынуюць—праекты, не даюць чарцяжоў і ня плацяць грошы рабочым.

Апошняе пытаньне адносна рэальнай зарплаты рабочых. Я ня ведаю, хто займаецца зараз гэтым пытаньнем. Якому дакладчыку мы ня ставім пытаньне, кожны на яго ня можа адказаць. Пытаньне аб рэальнай зарплаце рабочых яшчэ ня стала прадметам шырокага абгаварэньня ўсіх нашых арганізацый, хаця мы маем рад вельмі строгіх дырэктыў ЦК УсеКП(б) па гэтым пытаньні. Мы зараз маем цяжкае становішча ў рабочым забесьпячэньні. Ясна, што, гаворачы аб гэтым, мы ня можам абыйсьці тых труднасьцяй, якія мы маем наогул у рабочым забесьпячэньні. Але ў той-жа час мы гаворым, што асабліва з боку загатоўчых арганізацый наглядаюцца безадказныя адносіны да гэтай справы. Напрыклад, кантрактацыя зараз ужо ў некаторых мясцох зрываецца, а між тым яна будзе мець значны адбітак на пытаньнях рабочага забесьпячэньня. Мне думаецца таму, што Цэнтральны Камітэт партыі ў далейшым павінен будзе гэтаму пытаньню аддаць сур'ёзную ўвагу.

Прамова тав. Ваймана

Цэнтральны Камітэт нашай партыі праводзіў вялізарнейшую работу як у галіне прамысловасьці, так і ў рэканструкцыі сельскае гаспадаркі. Аб гэтым сьведчыць рост прамысловасьці БССР, рост абагуленага сэктару сельскае гаспадаркі. Цэнтральны Камітэт нашай партыі праводзіў правільную лінію ў барацьбе на два фронты з правай, як галоўнай, небясьпекай на даным этапе, а таксама з «левымі» загібамі, якія мы мелі ў нашай практыцы.

Мы гэта асабліва адчувалі, калі Магілеўскае кіраўніцтва дапусьціла цэлы рад палітычных памылак па пытаньні аб калектывізацыі. Цэнтральны Камітэт свачасова і рашуча ўдарыў па гэтых памылках, дапамог акругавай партарганізацыі неадкладна выправіць гэтыя памылкі. Вы ведаеце з друку, якія палітычныя памылкі былі зроблены Магілеўскім кіраўніцтвам па пытаньні аб калектывізацыі. Я на іх падрабязна спыняцца ня буду, я толькі спынюся на некаторых момантах.

Першая палітычная памылка, калі побач з ліквідацыяй кулацтва, як клясы, Магілеўскі пленум акруговага камітэту партыі вынес пастанову і аб ліквідацыі новай буржуазіі. Другая палітычная памылка з боку Магілеўскага акруговага камітэту партыі — гэта тое, што была вынесена пастанова аб 25 проц. пры надзяленьні фактычнага зямлякарыстаньня зямлёй. Магілеўскім акругкомам партыі несвалчасова было рэагаваньне на перагібы, на антыпартыйныя праваапартуністычныя пастановы Шклоўскага, Чэрыкаўскага і Крычаўскага РК КП(б)Б.

ЦК партыі праводзіў вялікую работу па мабілізацыі КП(б)Б на рашучую барацьбу з нацыянал-дэмакрызмам, з шавінізмам усякіх колераў, Цэнтральны Камітэт прарабіў вялікую работу ў гэтым кірунку—гэта бясспрэчна, але ня можа прайсьці міма некаторых фактаў, калі ў адносінах да паасобных носьбітаў нацыянал-апартунізму, ЦК не давёў справы барацьбы да канца.

Другое — пытаньне ў адносінах газ. Чарвякова. Мы павінны радавацца, калі асобныя члены партыі, асобныя кіраўнікі становяцца на шлях рашучага прызнаньня сваіх памылак. У даным выпадку я хачу сказаць сваю думку аб ўчарайшым выступленьні т. Чарвякова. У асноўным прамова тав. Чарвякова можа нас задаволіць, яна нямногa лекцыйна. Чарвякова чую не ўпяршыню аб прызнаньні сваіх памылак: адзін раз чуў тав. Чарвякова на пленуме ЦК, адзін раз на Менскім актыве і ўчора тут. Паўтараю, хаця ў асноўным гэта прамова можа нас задаволіць, але гэтага мала, трэба, каб тав. Чарвякоў на справе даказаў сваю здольнасьць змагацца за генэральную лінію нашай партыі ў барацьбе супроць правага ўхілу і нацыянал-апартунізму.

Я, ўласна, ня ведаю, наколькі правільна тав. Чарвякоў праводзіў генэральную лінію ў гэтай барацьбе. І ня толькі адзін тав. Чарвякоў.

Цэнтральны Камітэт правёў бязумоўна вялізарнейшую работу ў барацьбе на два фронты, але трэба выпраўляць на справе тыя памылкі, якія дапусьцілі асобныя таварышы, у тым ліку і т. Бэйлін, які, праўда, па-бальшавіцку зрабіў сваю заяву і прызнаў памылкі.

Аб прафсаюзнай рабоце. Тав. Гей і тав. Васілевіч гаварылі, што прафсаюзы яшчэ не перабудаваліся. Яны адзначылі, што бясспрэчна рад момантаў паказвае аб некаторым паляпшэньні ў гэтай рабоце. Я ўсё такі лічу, што кіраўніцтва з боку многіх акругкомаў і райкомаў прафсаюзнай работай было недастатковае. Напрыклад, калі ў сацыялістычным спаборніцтве і ўдарніцтве ўдзельнічае 80 проц. рабочых прадпрыемства і маем асобныя выпадкі, дзе ня ўсе камуністы і камсамольцы ўдзельнічаюць у гэтым ударніцтве, гэта гаворыць аб недастатковасьці кіраўніцтва.

Апошняе пытаньне аб паляпшэньні культурна - бытавых умоў рабочае клясы. Я лічу, што тэмпы жыльлёвага будаўніцтва і культурнага будаўніцтва рабочых мас адстаюць ад агульных тэмпаў будаўніцтва. Калі мы будуем фабрыкі, то гэта добра, але калі мы ў той-жа самы час не задумваемся над клюбам, над іншымі культурнымі ўстановамі, для таго, каб сацыялістычна выхоўваць нашых рабочых, дык гэта гаворыць аб недастатковай увазе з боку некаторых цэнтр. арганізацый.

„ПРАВДЕ"

XIII зьезд Камуністычнай партыі бальшавікоў Савецкай Беларусі шле палкае бальшавіцкае прывітаньне Цэнтральнаму органу Усесаюзнай Камуністычнай партыі — баявой зброі ЦК УсеКП(б) у барацьбе за чыстату генэральнай лініі Камуністычнай партыі — газэце «ПРАВДА».

«ПРАВДА» пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б) правяла і праводзіць вялізарнейшую работу па мабілізацыі ўсёй партыі вакол барацьбы супроць правага ўхілу, як галоўнай небясьпекі на даным этапе, супроць «левых» загібаў і скажэньняў лініі партыі ў калгасным будаўніцтве, якія ўзмацняюць пазыцыі правага ўхілу, супроць прымірэнчых адносін да ўхілаў ад генэральнай лініі.

Цэнтральны орган нашай партыі—газ. «ПРАВДА» — высока трымае баявы штандар УсеКП(б) — ленінізм.

Газэта «ПРАВДА» зьяўляецца лепшым штодзенным дапаможнікам і кіраўніком ва ўсёй нашай вялізарнейшай рабоце па сацыялістычным будаўніцтве, ва ўсёй рабоце па выкананьні і перавыкананьні прамфінпляну, замацаваньні і далейшым разгортваньні калгаснага руху, па выкананьні пяцігодкі за чатыры гады.

НЯХАЙ ЖЫВЕ БАЛЬШАВІЦКАЯ «ПРАВДА» — БАЯВЫ ОРГАН УСЕСАЮЗНАЙ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ПЕРАМОГА САЦЫЯЛІЗМУ ВА ЎСІМ СЬВЕЦЕ!

НЯХАЙ ЖЫВЕ ЛЕНІНСКІ ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ УсеКП(б)!

Прамова тав. Рэзьнікава

Цэнтральны Камітэт КП(б)Б праводзеньнем правільнай палітычнай лініі ў сваёй рабоце за мінулы пэрыяд змог мабілізаваць партыйныя арганізацыі для барацьбы з усялякімі ўхіламі ад генэральнай лініі партыі, змог мабілізаваць партыйныя масы вакол задач выкананьня пастаноў XV партыйнага зьезду УсеКП(б) і XII зьезду КП(б)Б па рэканструкцыі прамысловасьці і перабудове сельскае гаспадаркі на базе калектывізацыі. Пад правільным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б партыя правяла рашучую барацьбу з галоўнай небясьпекай на даным этапе—правым ухілам, «левымі» загібамі і прымірэнцтвам да іх.

ЦК КП(б)Б, праводзячы барацьбу з ухіламі ад лініі партыі ў пытаньнях нацыянальнай палітыкі, змог узьняць бальшавіцкую баяздольнасьць партыйных арганізацый для барацьбы з нацыянал-дэмакратызмам і нацыянал-апартунізмам.

Мне здаецца, што т. Аранштам быў ня праў, калі гаварыў, што ў гэтым асноўным пытаньні барацьбы з нацыянал-дэмакратызмам ЦК КП(б)Б вёў такую барацьбу, якую ён (тав. Аранштам) характарызаваў, як спуск на тармазы. Гэта няверна. ЦК КП(б)Б і ўся партыйная арганізацыя пад яго кіраўніцтвам вяла рашучую барацьбу з нацыянал - дэмакратызмам, дзякуючы якой мы дасягнулі таго становішча, што партыя навысіла сваю бальшавіцкую баяздольнасьць для барацьбы з усялякімі праявамі нацыянал - апартунізму і ўзмацніла пралетарскае кіраўніцтва на ўкладваньні пралетарскага зьместу ў нацыянальнае будаўніцтва.

ЦК КП(б)Б па-бальшавіцку прызнаў свае памылкі ў адносінах тэмпаў калектывізацыі і правёў рашучую барацьбу са скажэньнямі правільнай лініі партыі ў калгасным будаўніцтве. Дзякуючы гэтай барацьбе, мы ліквідавалі рэальную пагрозу, якая стаяла да гэтага часу — пагрозу разрыву саюзу рабочае клясы з серадняцкімі масамі вёскі. Дарэмна, некаторыя таварышы гаварылі, што т. Славінскі ўжыў няправільны выраз у адносінах стаўшай пагрозы разрыву саюзу рабочае клясы з сялянствам. Такая пагроза сапраўды была ў сувязі тымі перагібамі, якія былі пры правядзеньні калектывізацыі, але партыя пад кіраўніцтвам ЦК УсеКП(б) гэту пагрозу ліквідавала.

Зараз у адносінах да памылак і тых урокаў, якія мы з іх павінны вынесьці. Нам трэба зараз глядзець, як выпраўляюцца тэзіс памылкі ў сувязі з тымі задачамі, якія перад намі паставлены, як тыя таварышы, якія рабілі гэтыя памылкі, адносяцца да іх выпраўленьня. Вось з гэтага пункту погляду і трэба падыходзіць да вучоту тых памылак, якія былі зроблены пры правядзеньні калектывізацыі.

Па пытаньні выпраўленьня памылак мы маем такое становішча, што сямтам асобныя таварышы поўнасьцю не ўсьвядомілі сабе сутнасьці зробленых памылак. У асобных выпадках яшчэ можна чуць гутаркі, якія імкнуцца дапушчаныя перагібы выдаваць за лінію партыі. На Віцебскай акруговай партканфэрэнцыі было выступленьне аб тым, што мы, моў, зараз адступаем; па гэтых вылазках трэба даць рашучы бой. Пытаньне выпраўленьня памылак павінна быць зьвязана з пытаньнем ізаляцыі кулацтва ў адносінах яго ўплыву на серадняка. Я лічу, што мы такога становішча яшчэ не дабіліся. Аб гэтым сьведчаць вынікі правядзеньня кантрактацыі. Кантрактацыя ў нас праведзена дрэнна, бо кулак яшчэ досыць моцна робіць уплыў на серадняка. Штодзенная работа з беднатой праводзіцца дрэнна, няма яшчэ адпаведнага ўплыву і вядучай ролі беднаты на ўсю серадняцкую масу вёскі. На рабоце з беднатой павінен быць зроблен асноўны ўпор у нашай рабоце.

Прамова тав. Шарко

Пытаньне замацаваньня калгаснага будаўніцтва на сёньнішні дзень набывае асабліва важнае значэньне. Між тым, яшчэ поўнасьцю не забясьпечана выкананьне гэтай задачы па замацаваньні арганізаваных калгасаў. Узяць хоцьбы будаўніцтва ў калгасах: плянаў няма, каштарыс ня складзен, ня гледзячы на тое, што крэдыты на будаўнічыя работы адпушчаны. У некаторых калгасах будаўніцтва распачалося, але яно адбываецца няплянава, бяз тэхнічнага нагляду, бяз тэхнічнага абсталяваньня. Будуюць так, як задумаецца. Аб гэтым трэба пытаньне паставіць рашуча і ў першую чаргу трэба ставіць пытаньне аб кадрах для калгасаў. Закранаючы пытаньне аб кадрах, мне хочацца падкрэсьліць і тое, што ў часе мабілізацыі рабочых для работы ў калгасах некаторыя партыйныя арганізацыі аднесьліся нісур'ёзна да гэтай важнейшай справы. У нашу Магілеўскую акругу прыслан рад рабочых - камуністых з віцебскіх прадпрыемстваў. З усіх прысланых амаль ні адзін ня хоча быць старшынёй у калгасе, амаль усе заяўляюць і ставяць пытаньне аб тым, што яны ня могуць працаваць у калгасах. Некаторых з гэтых таварышоў прышлося адкусьціць назад у Віцебск на прадпрыемствы. Гэта паказвае па тое, што Віцебскі акругком партыі пры падборы людзей для работы ў калгасах ня досыць сур'ёзна аднёсься да гэтай важнейшай справы.

Прамова тав. Агульніка

Мы, таварышы, павінны адзначыць, што за час ад 12-га да 13-га зьезду нашай КП(б)Б мы маем вялікія дасягненьні. Гэтыя дасягненьні маюцца ва ўсіх галінах нашай гаспадаркі. Другое —гэта трэба адзначыць тое, што ў нашай працы было дапушчана рад памылак у галіне калектывізацыі. Трэба сказаць, што мы ў галіне калектывізацыі, ня гледзячы на зробленыя памылкі і перагібы, маем буйныя посьпехі. Калі мы маем 11 проц. гаспадарак калектывізаваных ва ўмовах Беларусі, то гэта бязумоўна вялікія посьпехі. Трэцяе дасягненьне, якое, бязумоўна зьяўляецца вялікім плюсам, — гэта рашучае змаганьне на два фронты—з апартунізмам і нацыянал-дэмакратызмам. Мы не фармальна, а фактычна павінны падкрэсьліць, што на гэтым фронце ЦК КП(б)Б бязумоўна мае вялікія посьпехі. Я не хачу згадзіцца з т. Смалем, які прысвоіў КП(б)Б прышчэпаўшчыну, які хацеў падвесьці пад гэтыя агрэмадныя сацыяльныя карэньні, што пралетарская праслойка малая і што дробная буржуазія мае на яе свой уплыў і што гэта ў нас маецца не на працяту 3-4 год, а 7 год, як у нас існуе прышчэпаўшчына. Мы ня можам абвінавачваць усю нашу партыю ў прышчэпаўшчыне, бо гэта будзе няправільна. Мы павінны адзначыць, што рад нашых арганізацый, у тым ліку і наша Гомельшчына, дапусьцілі рад буйных памылак у калектывізацыі. Мы зусім ня зьбіраемся ўтойваць гэтыя памылкі. Трэба адзначыць, што асобныя памылкі былі таксама дапушчаны і з боку ЦК КП(б)Б, якія ЦК прызнаў, але я хачу сказаць, што ня ўсе памылкі былі прызнаны. Прыкладна, памылкі аб тым, што ў самой рэзалюцыі на пленуме аб індывідуальным сэктары, тав. Гей, мусіць, таксама памятае добра рэзалюцыю, дзе было сказана аб тым, што надзяленьне індывідуальнага сэктару зямлёй — гэта пытаньне з абгаварэньня зьняць.

Далей, адносна таго, што да гэтага часу нідзе не гаворыцца адносна статуту. Мы ведаем, што статут зьяўляецца статутам не арцелі, а камуны, і гэта было надрукавана ў газэце «Зьвязда» без ніякіх заўваг з боку рэдакцыі і ЦК КП(б)Б.

Цяпер я хачу сказаць пару слоў адносна памылак газэты «Зьвязда». Я ня ведаю, як гэта кваліфікаваць. Менскае Бюро акруговага камітэту выпусьціла адозву і па-бальшавіцку апісала памылкі «Зьвязды», але не разумею, што «Савецкая Беларусь» друкуе ўсю адозву цалкам, а «Зьвязда» ня піша і там нічога ў «Зьвязьдзе» не гаворыцца адносна памылак самой газэты «Зьвязда». Я ня ведаю, як гэта кваліфікаваць. І гэта робіцца ў такой газэце, як «Зьвязда».

Некалькі слоў адносна партасьветы. У нас вельмі многа гаворыць, што яктыў павінен падрыхтоўвацца, больш адукоўвацца, больш вывучаць ленінізм. Тут вельмі многія тлумачаць гэта аб'ектыўнымі ўмовамі — перагрузкай і інш., але я-б сказаў, што ёсьць шмат выпадкаў, калі таварышы проста ўвільваюць ад гэтага і зьяўляецца поўнае нежаданьне вывучэньня партыйных пытаньняў. Я дам два факты: ня зусім даўно мне прыходзілася гутарыць з двума сакратарамі буйных парткалектываў. І вось мне сакратар кажа: слухай, ты скажы, што гэта такое за прышчэпаўшчына была нядаўна.

Ну, скажэце, таварышы, куды-ж гэта годна, калі нашы асобныя кіраўнікі не разумеюць да апошняга часу, у чым сутнасьць прышчэпаўшчыны.

Адносна перабудовы партыйнага апарату. Ці перабудаваўся наш апарат сапраўды? Не, перабудовы апарату яшчэ няма. Трэба будзе па гэтае пытаньне зьвярнуць большую ўвагу.

Адносна кадраў. У рэзалюцыях пленумаў не адзін раз запісвалася, што трэба забясьпечыць саўпартшколы, якія рыхтуюць калгасьнікаў, настаўнікаў па дысцыплінах калектывізацыі, агранамі і г. д. Колькі раз мы ня ставілі гэтае пытаньне, няма такіх настаўнікаў. Я ведаю, што іх мала, але ўсё-ж такі неабходна што-небудзь зрабіць.

І апошні момант — гэта адносна таго цяжкага матар'яльнага становішча, у якім знаходзяцца нашы кадры як у Камвузе, так і саўпартшколах. Дазвольце далажыць, што калі матар'яльнае становішча ня будзе грунтоўна палепшана, мы на будучы навучальны год не ўкамплектуем нашых партыйных устаноў. На гэта пытаньне ЦК павінен зьвярнуць сур'ёзную ўвагу.

Прамова тав. Лаціса

Вынікі работы па выкананьні пяцігодкі па ўсіх галінах народнае гаспадаркі гавораць аб тым, што ЦК КП(б)Б праведзена надзвычайна вялікая работа. Тут некаторыя таварышы паказвалі на тое, што ЦК ня вёў рашучай барацьбы з нацыянал-дэмакратызмам і рознымі праявамі правага апартунізму. Гэта няверна. Калі-б ЦК, а пад яго кіраўніцтвам і ўся КП(б)Б, не вялі рашучай барацьбы з усякімі наскокамі на генэральную лінію партыі, партарганізацыя ня прышла-б да свайго XIII зьезду такой адзіна - згуртаванай вакол генэральнай лініі партыі. КП(б)Б пад кіраўніцтвам свайго ЦК бязьлітасна вяла барацьбу з усімі тымі, хто імкнуўся зьвесьці партыю з правільнага ленінскага шляху. Тыя вялікія дасягненьні ў галіне разьвіцьця прамысловасьці і рэканструкцыі сельскае гаспадаркі мы маем толькі таму, што ЦК КП(б)Б арганізаваў мыраязэзныя партыйныя масы вакол генэральнай лініі партыі.

Бязумоўна побач з гэтымі посьпехамі ў рабоце мы маем рад недахопаў, асабліва ў справе калектывізацыі. У далейшым нам трэба дабіцца таго, каб тыя калгасы, якія замацаваны, сталі ўзорам у пастаноўцы сваёй гаспадаркі. У радзе калгасаў яшчэ дрэнна арганізавана работа, мы яшчэ маем калгасы слабыя. І на іх узмацненьне трэба накіраваць увагу партыйных арганізацый.

Мы да гэтага часу ў нашых партыйных арганізацыях не дабіліся выстарчальнай праверкі выкананьня партыйных пастаноў. Аб гэтым трэба больш гаварыць, аб гэтым трэба паставіць пытаньне больш рашуча. Кіраўніцтва ў нашых умовах, калі мы часамі ня маем досыць падрытаваных работнікаў з боку вышэйшых парторганаў, павінна быць больш канкрэтным, чым яно было да гэтага часу. Мы наглядалі такія выпадкі: партыйны работнік нізавой арганізацыі зварачаецца за растлумачэньнем у вышэйшы парторган і часамі яго не атрымлівае.

Партыйная асьвета за мінулы пэрыяд, як ужо было канстатавана, была пастаўлена ня зусім добра. Між тым, як партасьвета для ўсёй нашай работы адыгрывае надзвычай вялікае значэньне. Правільна вырашыць усе пытаньні бягучай работы мы зможам, калі наша марксыцкая асьвета будзе пастаўлена на больш высокую ступень, калі кожны член партыі будзе арыентавацца ў складаных умовах нашай работы.

Папраўка

У зьмешчаную ў папярэднім нумары газэты **«Зьвязда»** прамову тав. **Шпэктарава**, якая, за выключэньнем трэцяй папраўкі, у іншых газэтах зьмешчана правільна, неабходна ўнесьці наступныя папраўкі:

1) Трэці абзац другой калёнкі зьверху патрэбна чытаць так: «...У акругах Беларусі няма **амаль** кулацкіх гаспадарак, а калі ёсьць, дык толькі ў некаторых акругах (голас: калі гэта было). Гэта было сказана па сэсіі ЦВК **у 1926 годзе** (сьмех)».

2) Пяты абзац зьверху другой калёнкі, пачынаючы ад слова «голас» і канчаючы словам «барацьбой», по адносінца да прамовы тав. Шпэктарава і зьяўляецца яўна скажоным запісам стэнаграмы.

3) Чацьверты абзац зьверху другой калёнкі патрэбна чытаць так: «... Па сэнсу выступленьня тав. **Васілевіча** на пленуме ЦК ЛКСМБ можна прыблізна разумець так, што быццам-бы не ў інтарэсах серадняка — дробнага ўласьніка будаўніцтва калгасаў».

Падрыхтуем новыя кадры

Рашучая барацьба з тымі, хто тармозіць падрыхтоўку моладзі

Віцебская ігольная фабрыка да канца 1929 году знаходзілася ў руках фабрыканта Левінсона. Зразумела, што фабрыкант быў зацікаўлен выключна ў тым, каб выціснуць з рабочых і прадпрыемства як мага больш прыбытку. Таму ён на паляпшэньне вытворчасьці, рацыяналізацыю і г. д. зварачаў вельмі мала ўвагі.

Пераход фабрыкі да дзяржавы высунуў перад савецкай адміністрацыяй фабрыкі рад праблем, якія стаяць перад кожным сацыялістычным прадпрыемствам. Але спадчына мінулага не магла не адбіцца на рабоце фабрыкі. Гэтаму яшчэ дапамагло тое, што фабрычныя арганізацыі не разгарнулі сярод рабочых адпаведнай масавай работы. Таму на фабрыцы яшчэ і зараз наглядаюцца выпадкі парушэньні працдысцыпліны, неразуменьня задач сацыялістычнага будаўніцтва, асобныя моманты рвацтва і нават шкодніцтва. Некаторы ўплыў на становішча працдысцыпліны таксама зрабіў прыцёк новых рабочых, якія да гэтага часу на вытворчасьці не працавалі.

У выніку фабрыка ўвесь час недавыконвае сваёй вытворчай праграмы. У студзені праграма была выканана на 52 проц., у лютым — на 59,73 проц., у сакавіку — на 69,31 проц., у красавіку — на 71,76 проц. і ў маі за першыя 17 дзён — на 78 проц. Тым ня менш гэтыя вельмі характэрныя і цікавыя лічбы паказваюць, што фабрыка паступова паляпшае сваю работу.

Усё-ж ніяк нельга мірыцца з тым, што наша сацыялістычная фабрыка недавыконвае свайго прамфінпляну. Трэба сказаць, што значная частка віны падае на адміністрацыйны пэрсанал, які ня ўлічыў поўнасьцю мінулага фабрыкі і ня прыняў адпаведных арганізацыйных мер для стварэньня пераломy. Напрыклад, прамфінплян за красавік быў даведзен да цэху і кожнага рабочага толькі фармальна, са значным спазьненьнем, бяз лічбовых паказальнікаў зарплаты і зьніжэньня сабекошту. А прамфінплян на май зусім да рабочага не даведзен. Зношанасьць рухавіка, варштатаў і абсталяваньня выклікае сыстэматычныя прастоі. Нездавальняюча пастаўлена забесьпячэньне інструмантамі. Ня ўсё добра і з забесьпячэньнем фабрыкі сырцом. Усяму гэтаму адміністрацыя аддае зусім мала ўвагі.

Не мабілізавана грамадзкая думка вакол пытаньняў выкананьня прамфінпляну. Бухгальтэрыя ніяк не магла паставіць правільнага ўліку выкананьня прамфінпляну і ў выніку адміністрацыя паведамляла рабочым няправільныя, павялічаныя лічбы. На паказаньні рабочых аб тых ці іншых ненармальнасьцях адміністрацыя не зварачала ўвагі. Між тым, на фабрыцы ёсьць рад вытворчых недахопаў, якія вельмі адмоўна адбіваюцца на выкананьні прамфінпляну.

На важнейшае пытаньне — ударніцтва і сацспаборніцтва — фабком не зварачае выстарчальнай увагі. Усё робіцца фармальна, казённа. Ніякай растлумачальнай работы сярод ударнікаў не праводзілася. Таму наглядаліся спробы зрыву добраахвотных зьніжэньняў рацэнак з боку кулацка-настроеных элемантаў. Характэрна, што старшыня фабкому **Масарскі** быў супроць уцягненьня новых рабочых у сацспаборніцтве.

Мала ўвагі аддаецца вучням. Яны часта скарыстоўваюцца на іншых работах, ім не даюць магчымасьці вывучыць адну якую-небудзь спэцыяльнасьць. Адсталая частка кваліфікаваных рабочых адмоўна адносіцца да спэцыялізацыі моладзі, баючыся, што вучні займуць іх месца.

Мала цікавіцца работай фабрыкі ВСНГ, які даў дазвол на пашырэньне фабрыкі з 45 чалавек да 170, але не зварачае неабходнай увагі на пытаньне забесьпячэньня патрэбнымі матар'яламі і дапаможнымі інструмантамі. Асабліва фабрыка адчувае нястачу наждачнай каменьняў.

Усім гэтым пытаньням адпаведныя арганізацыі павінны аддаць больш увагі. Трэба дабіцца, каб прамфінплян быў абавязкова выканан.

Брыгада «Зьвязды»: А. БЯЛІНСКІ, Е. ГОРЭР, І. МЯДЗЬВЕДЗЕЎ.

АГЛЯД ПОЛЬСКАГА ДРУКУ

За апошні час афіцыёзны польскі друк зноў падымае ва ўсёй сваёй шырацэ пытаньні падрыхтоўкі вайны супроць Савецкага Саюзу. У антысавецкай кампаніі, якую вядзе польскі друк, першае месца займаюць ставярэньня «Вялікай Украіны», справы адарваньня ад Савецкага Саюзу УССР і ператварэньня яе ў калёнію польскага імпэрыялізму. Усе гэтыя перагаворы з украінскімі «міністрамі», усе гэтыя апэрэтачныя «перавароты» ў складзе «ўраду УНР»—усё гэта мае на мэце стварыць навокал так званай «украінскай праблемы» палітычны шум падрых таваць грамадзкую думку і арганізацыйныя ўмовы, каб яшчэ актыўней рыхтавацца да нападу супроць СССР. У той час, як афіцыйныя прадстаўнікі польскага ўраду ў сваіх нотах клянуцца пацыфіскімі фразамі, прадстаўнікі пільсудчыкаўскага лягеру ў сваіх часопісах і газэтах зусім ня двухсэнсоўна выступаюць за вайну супроць Савецкага Саюзу. Вось што піша нейкі пільсудчыкаўскі палітык у месячным часопісе БВ «Наша пішышлосьць»:

«Зусім іначай прадстаўляецца гэта праблема (украінская), калі мы паглядзім на яе з пункту погляду польскіх і ўкраінскіх дзяржаўных інтарэсаў і пранікаючы глыбей у мінулае і будучыню, мы высунем сьмелы, без вагаваньняў, паступат Вялікай Украіны. Украінская інтэлігэнцыя павінна адкрыць вочы на рэчаіснасьць, бо толькі пры дапамозе незалежнай Польшчы, можа яна калі-небудзь прадсьці да стварэньня Вялікай незалежнай Украіны, зразумела, з тэй адназю ўмовай, што пабудова гэтай Украіны будзе ад самага пачатку злучана непарыўна з ідэяй нейкае вельмі цеснае уніі або фэдэрацыі з Польшчай. Таму, ніхто з мысьлячых цьвяроза польскіх палітыкаў ня можа супрацьстаўляцца ідэі вялікаукраінскай дзяржавы, але, наадварот, павінен лічыць рэалізацыю гэтай ідэі за вышэйшую праяву польскіх дзяржаўных інтарэсаў».

У гэтай цытаце, узятай з пільсудчыкаўскага органу заключана ўся праграма польскай імпэрыялістычнай палітыкі ў адносінах да Украіны. Гэта палітыка зводзіцца да таго, каб заваяваць Савецкую Украіну і стварыць такую «адзіную і незалежную Украінскую дзяржаву», якая-б знаходзілася над непасрэднай уладай польскага капіталу. І выходзячы з гэтых плянаў ідэе ўся падрыхтоўчая работа польскіх фашыстых да узброенага нападу на СССР. Цікава, што камэнтуючы гэтыя «украінскія» разважаньні пільсудчыкаў адзін з выдатных польскіх палітыкаў Станіслаў Стронскі ў сваім артыкуле «Дзікія палі» піша:

**«Маецца сапраўды нейкая вялікая лёгкакумнасьць у гэтакай гульні ўсходнімі марамі, перад вачыма грамадзкасьці, якая ад

Падрыхтоўка да хлебазагатоўчай кампаніі

БУДАЎНІЦТВА ХЛЕБНЫХ СКЛАДАЎ ІДЗЕ ЧАРАПАШЫНЫМІ ТЭМПАМІ

Сотні тысяч мяшкоў не варочаюцца „Саюзхлебу“

Тэмпы падрыхтоўкі Саюзхлеба і каапэрацыйных арганізацый Беларусі да надыходзячай хлебазагатоўчай кампаніі абсалютна невытрымліваюць. Замест баявой работы па фарсаванні будаўніцтва хлебных элеватараў і складаў і мабілізацыі тары ідзе нерапіска паміж установамі, складаюцца пляны.

Саюзхлеб упяршыню ў гэтым годзе вызначыў БССР **шырокае будаўніцтва хлебных элеватараў і складаў**. Акрамя двух элеватараў на 2 млн. пудоў хлеба будуецца 31 склад на 3.100.000 пуд. хлеба. Саюзхлебу дадзена яшчэ дадатковае заданьне на пабудову складаў на 1.400 тыс. пуд. На будаўніцтва выдаткуецца 4 млн. руб.

Ня гледзячы на параўнальна здавальняючае забесьпячэньне будаўнічымі матар'ялямі і рабсілай, работа разгортваецца вельмі марудна. Замест 15-га красавіка Саюзхлеб прыступіў да будаўніцтва ў маі. Скапчэньне пабудовы адтэрміноўваецца на месяц—да 1-га жніўня.

Найбольш награжаюча становішча з пабудовай аднаго з элеватараў. Па гэтым будаўніцтве занята... 3 чал. Пакуль усё яшчэ вядзецца падрыхтоўчая работа па вызначэньні месца фундамэнту. «Хладстрой» ня прыслаў, нават, свайго работніка для кіраўніцтва будаўніцтвам. Матар'ялы, якія прызначаны для элеватара, разбазарваюцца. Калі ня будуць прыняты тэрміновыя меры, дык будаўніцтва аднаго элеватара сарвецца і будзе адкладзена па наступны год.

Саюзхлебу не хапае 13 клм. рэек для пракладкі тупікоў і веткі да складаў. Праўленьне МБВ і Заходняй чыгунак не згаджаюцца выдаць матар'ялы для гэтых шляхоў без дазволу НКПШЗ. А апошні, наогул, ніяк не рэагуе на запатрабаваньне Саюзхлеба.

Такое становішча з падрэзнымі шляхамі зводзіць на нішто пабудову значнай часьці складачных памяшканьняў, бо гужтранспарт на месцы ня зможа справіцца са сваімі задачамі.

Заводы Лесбелу ня выконваюць заявак на лесаматар'ялы для Віцебскіх і Гомельскіх складаў. Не хапае жалеза.

Белкаапсаюз павінен пабудаваць спэцыяльныя склады па аддалёных пунктах на 800.000 пуд. хлеба. На сёньняшні дзень спажывецкая каапэрацыя ня толькі не прыступіла да будаўніцтва, але не дала, нават, заявак на матар'ялы.

Ня лепшае становішча і па Белпаляводсаюзе, які будуе склады ў 20 пунктах, па 200 тон. **Будаўніцтва ў большасьці акруг яшчэ і не пачалося.** Толькі ў маі былі вызначаны месцы будоўлі. Лесаматар'ялямі будаўніцтва с.-г. каапэрацыі забясьпечана толькі на паперы. Лес адпусьцілі, але яго яшчэ ня вывезлі. У Магілеўскай акрузе толькі цяпер прыступілі да вываз-кі леса для пабудовы складаў. У Магілеўшчыне-ж для складаў выдзелена 240.000 шт. цэглы, але яна яшчэ ня зроблена і чакаецца толькі праз месяц. Белпаляводсаюз замест таго, каб прытрымлівацца праекту Наркамгандлю і будаваць склады на драўляных фундамэнтах, будуе толькі на дэфіцытнай цэгле.

Цяпер аб тары. Дэфіцыт тары—агульна вядомы факт. Прамысловасьць ня мае магчымасьці поўнасьцю задаволіць заяўкі хлебазагатоўчых арганізацый на мяшкі для падыходзячай хлебазагатоўчай кампаніі. У зьвязку з гэтым выключнае значэньне набывае пытаньне аб **мабілізацыі мяшкоў, якія ёсьць на месцы.**

Саюзхлебу патрабуецца 400.000 мяшкоў. Гэтая колькасьць тары як раз заназычана розным арганізацыям, галоўным чынам, спажывецкай каапэрацыі, якія марудна зварочваюць парожнія мяшкі Саюзхлебу. **Сотні тысяч мяшкоў упарта затрымліваюцца спажывецкай каапэрацыяй Беларусі.** Дырэктыва Саюзхлебу аб звароце тары да 10-га чэрвеня ня выканана. Замест 400.000 мяшкоў зьвернуць толькі 107.000—25 проц. Каапэрацыйныя арганізацыі Магілеўшчыны, за якімі лічацца дзесяткі тысяч мяшкоў, сабралі толькі 6.040. Такое-ж становішча ў Менскай і іншых акругах. Белкаапсаюз цяпер тэрміновa камандыраваў на месцы 2 работнікаў для праверкі і вучоту тары па пізоўцы.

Аддзяленьні Саюзхлеба на мясцох не прынялі энэргічных мер да спагнаньня заназычанасьці па тары. Толькі Бабруйскае аддзяленьне ўзьняло ў пракуратуры справу супроць Лесбелу, ЦРК, акрспажывсаюз, якія не зварочваюць тары.

Двухтыднёвік па зборы тары па Беларусі фактычна праваліўся. Да гэтае справы ня была прыцягнута грамадзкасьць.

Час не чакае. Становішча з падрыхтоўкай складачных памяшканьняў для хлебазагатовак выклікае сур'ёзную трывогу.

Патрэбны рашучыя меры да **актыўнай мабілізацыі ўсіх рэсурсаў тары для патрэб новай хлебазагатоўчай кампаніі.** Уся парожняя тара павінна быць безадкладна перадана Саюзхлебу.

Безадкладна павінна быць разгорнута будаўніцтва элеватараў і складаў.

М. К—н.

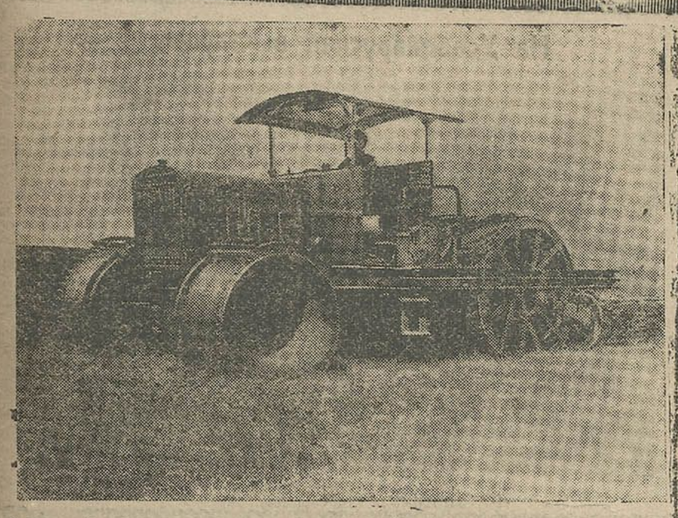

Хлеба-дрэва ў саўгасе імя 10-цігодзьдзя БССР. Гэтая [illegible] арэ і дыскуе асушанае балота.

МІЛЬЁНЫ ШТУК ЦЭГЛЫ

не дадалі будаўніцтву нашы цагельні

Майскія прарывы павінны быць ліквідаваны

Зрыў праграмы на Менскіх цагельнях

Па 4-х менскіх цагельнях вытворная праграма на сёньняшні дзень выканана толькі **на 82 проц.**

Яшчэ ў маі было відаць, што прамфінплян зрываецца, але адміністрацыя, рабчком і парт'ячэйка не зьвярнулі на гэта выстарчальнай увагі і не правялі сярод рабочых адпаведнай працы аб задачах, якія стаяць перад прамысловасьцю будаўнічых матар'ялаў.

Вінавата і вышэйшая адміністрацыя. Да гэтага часу прамфінплян складзен для 4-х заводаў разам, указана толькі агульная лічба вытворчай праграмы ў 24 млн. штук цэглы, **а заводы паасобку праграмы ня маюць.** Гаму плян не даведзен да кожнага шайдра і рабочага. Рабочыя шайдараў ня ведаюць норм выпрацоўкі для выкананьня пляну.

Перашкодай у выкананьні пляну таксама зьяўляецца нястача рабочай сілы і яе цякучасьць, дрэнная абслугаўваньне сэзоньнікаў харчамі. Адміністрацыя і рабчком цагельні № 1 з не прыслухоўваюцца да прапаноў рабочых. Сацспаборніцтва па цагельнях зусім не разгорнута.

Якасьць цэглы ва многіх выпадках дрэнная, часта сустракаецца цэгла недапалькавай таўшчыні.

Заводскім арганізацыям трэба-зараз-за мабілізаваць рабочых вакол выканаьня прамфінпляну. У першую чаргу трэба кожнаму заводу даць асобны прамфінплян і давесьці яго да кожнай брыгады і рабочага.

К-о.

Мільён штук цэглы недавырабілі магілеўскія цагельні

Выкананьне праграмы магілеўскімі цагельнямі сыгналізуе аб небясьпецы. Цагельні сыстэматычна недавыконваюць праграмы. Возьмем цагельні № 1 і 2 Прамтрэсту. На гэтых цагельнях нядаўна зроблены капітальныя рамонты, яны маюць поўную магчымасьць выканаць праграму. Але замест штодзённай выпрацоўкі 19.000 штук цэглы ў зьмену, заводы вырабляюць максымальна 15-16.000 штук. Такое-ж становішча і на цагельні № 7. Паводле пляну цагельня павінна даваць кожны дзень 100.000 штук цэглы, а дае 60-65 тысяч штук. Ня пепш працуе цагельня Магілеўскага папраўчага дому. Штодзённая выпрацоўка яе павінна складаць 20.000, а фактычна вырабляе 12.000 штук. ПА ЎСІХ ЦАГЕЛЬНЯХ НЕДАВЫРАБ ШТОДЗЕННА СКЛАДАЕ КАЛЯ 50.000 ШТ., а пачынаючы з 3 мая па гэты час цагельні недавыпрацавалі БОЛЬШ МІЛЬЁНА ШТУК ЦЭГЛЫ.

Асноўная прычына недавыкананьня праграмы ў большасьці выпадкаў —прастой, якія здараюцца з прычыны непадачы належнай колькасьці гліны ў прэсы. АДСУТНІЧАЕ САЦСПАБОРНІЦТВА І ЎДАРНІЦТВА. Сэзоньнікі аб спаборніцтве і ўдарніцтве амаль нічога ня ведаюць. Культработа пастаўлена дрэнна.

Усё гэта разам ставіць пад пагрозу выкананьне пляну будаўніцтва ў акрузе.

А. С.

Міма ініцыятывы мас

Бабруйскія цагельні № 1 і 2 атрымалі на бягучы год значнае вытворчае заданьне: 1-я цагельня павінна выпрацаваць 9 мільёнаў штук цэглы, 2-я — 5 мільёнаў. Як спраўляюцца яны са сваімі заданьнямі?

На цагельні № 1 — ВЯЛІКІ ПРАРЫЎ. Майская праграма выканана ўсяго на 52 проц. Значная частка віны за гэта падае на акружсаюз, якому прамтрэст здаў работу па пабудове сушняў. Работа пачата, але вельмі марудна пасоўваецца наперад. На гэтай-жа цагельні не ўрэгулявана пытаньне аб расцэнках.

На цагельні № 2 праграма выканана за май месяц на 92 проц., прычым апошнімі днямі наглядаюцца больш ударныя тэмпы работы. Але і тут прафсаюзныя арганізацыі нічога не зрабілі для разгортваньня сацспаборніцтва і ўдарніцтва. Адна зьмена выклікала

Шруба, запечаная ў хлебе

Рэдакцыя атрымала ўчора рэдкі экспанат, які заслугоўвае асаблівае ўвагі савецкай грамадзкасьці.

Гэты экспанат—кавалак хлеба з запечаную ў ім **шрубаю.**

Некалькі месяцаў назад мы паведамлялі, што па менскім хлебазаводзе, які мае наогул вялікія посьпехі ў справе выкананьня прамфінпляну і паляпшэньня якасьці прадукцыі, ёсьць група шкоднікаў, якія сьвядома псуюць прадукцыю прадпрыемства.

Знаходка шрубы сьведчыць аб тым, што шкоднікі працягваюць сваю злачынную дзейнасьць. Вялізарная шруба не магла выпадкова трапіць у хлеб, а не магла прайсьці праз сіта. Яна была сьвядома кінута ў цеста нейкай злачынай рукою.

Мы патрабуем неадкладнага расьследаваньня работы па хлебазаводзе і выкрыцьця шкоднікаў, якія падрываюць прадпрыемства і граюць на руку ворагам рабочай каапэрацыі.

Шкоднікаў трэба прыцягнуць да самай суровай адказнасьці.

ЗАГЕР.

Рабочы-сьлесар заводу «Чырвоны Мэталісты» т. ГАЛАНШТОК, вытворчы стаж —27 год, ударнік, падаў заяву аб жаданьні ўступіць у КП(б)Б.

Часьці БВА вышлі ў лягеры.

Вучоба—пад лёзунгам падрыхтоўкі да XVI зьезду УсеКП(б)

Перавыконваем свой баявы прамфінплян

У асобным эскадроне сувязі корпусу ўся баявая вучоба праводзіцца пад лёзунгам падрыхтоўкі да XVI зьезду партыі. Перазаключаюцца дагавары па сацспаборніцтве і адбываецца рост ударніцтва на выкананьне пляну баявой падрыхтоўкі на летні перыяд. Байцы - сувязістыя з выключнай зацікаўленасьцю і высокай палітычнай сьвядомасьцю адносяцца да вялікіх задач па выкананьні кантрольных лічбаў на летні перыяд. План да байца даведзен, і байцы добра ведаюць яго. Перыцы выхад у поле паказаў, што байцы з найвялікшым энтузіязмам і стараннасьцю выконвалі пляны выхаду. Перад выхадам былі заключаны дагавары паміж разьдзеламі і байцамі.

Як выконваліся гэтыя дагавары, відаць з таго, што першае аддзяленьне ўжо ў другі раз дало праводку кабэльна-тэлефоннай лініі 8 клм. у 1 гадз. 6 мін., тэлеграфістыя далі 4.202 словы прапускной здольнасьці, прычым у перадачы і ў прыёме ня было скажэньняў. Тэлефаністыя на трох станцыях далі 210 тэлефонаграм, у сярэднім кожная 660 слоў.

Гэтымі лічбамі статутныя лічбы перавышаны.

Бяручы асноўны ўпор на баявую падрыхтоўку, у эскадроне грунтоўна прапрацоўваюцца і матар'ялы да XVI партыйнага зьезду. Праінструктаваны групаводы і групавыя арганізатары, праведзены тры палітзаняткі і два заняткі гурткоў партасьветы.

У часе выхаду ў поле быў праведзен сход сялян вёскі Качына сумесна з чырвоаармейцамі, дзе прапрацоўваліся тэзісы тав. Якаўлева. Паасобныя чырвоаармейцы ў свой час адпачынку таксама абгаворвалі тэзісы тав. Якаўлева.

Усе тэзісы цалкам і поўнасьцю ўхваляюцца байцамі і яны з вялікай зацікаўленасьцю сочаць за дыскусійным матар'ялам.

АЛЕЙЧЫК.

Ударныя разьдзелы імя XVI партзьезду

У лягеры 4-га чырвонаштандарнага палка шырока разгарнулася падрыхтоўчая праца да XVI партыйнага зьезду. Ва ўсіх лепшатрох адведзены куткі XVI партзьезду, вывешаны тэзісы, дыскусійныя лісткі, сшыткі прапаноў да зьезду, сьпіс рэкамэндаванай літаратуры і г. д. Праведзеныя батальённыя партыйныя сходы з удзелам беспартыйнай чырвоаармейскай масы, прысьвечаныя прапрацоўцы тэзісаў т. т. Якаўлева і Куйбышава, прайшлі пры актыўным удзеле прысутных. Асаблівыя спрэчкі вяліся вакол пункту 5 тэзісаў т. Якаўлева па пытаньні аб апоры савецкай улады ў вёсцы. У асноўным сходы ўхвалілі тэзісы Якаўлева, асобныя таварышы ўнесьлі прапанову, нібы ў тэзісах Якаўлева ў разьдзеле аб кадрах не знайшла адлюстраваньня Чырвоная армія, якая зьяўляецца адным з зьвеньняў выхаваньня кадраў для калгасаў.

Сацспаборніцтва і ўдарніцтва разгортваецца ўсё шырэй, у апошнія дні значная колькасьць разьдзелаў, асобных чырвоаармейцаў абвясьцілі сябе ўдарнікамі імя XVI партзьезду. 11-га чэрвеня 1-ая рота аформілася ва ўдарную імя XVI партзьезду. У па-за школьнай працы праводзіцца таксама растлумачальная работа па тэзісах да XVI партыйнага зьезду, наладжваюцца палітбаі па тэзісах. На палітгадзіне быў прапрацаваны даклад т. Мануільскага на XIII партзьезде КП(б)Б. Партыйная арганізацыя пачала праводзіць работу па ўцягненьні лепшых ударнікаў у рады партыі.

Як падарунак да XVI партыйнага зьезду у бліжэйшы час увесь полк будзе аформлен ва ўдарны.

Я. Фалько.

На 5 чэрвеня БССР выканала 83,4% пасеўнага пляну

Гомельшчына першай скончыла сяўбу

Моцна адстае сяўба сіласных культур

Ход сяўбы

Адсутнасьць рэспубліканскай зводкі на 10 чэрвеня не дае, на жаль, магчымасьці меркаваць аб ходзе сяўбы ў БССР за апошнія дні. Толькі зараз Наркамзем БССР апублікаваў зводку па становішчы на 5-га чэрвеня. Зразумела, што гэтыя даныя не адбіваюць сучаснага ходу сяўбы, бо вельмі спазьніліся. Акрамя таго, атрыманыя з асобных акруг даныя аб ходзе сяўбы на 10-га чэрвеня значна мяняюць становішча. Такім чынам, робячы агляд сяўбы прыходзіцца ў аснoўным карыстацца зводкай на 5-га чэрвеня, уносячы ў яе пэўныя карэктывы, якія грунтуюцца на больш позьніх даных асобных акруг.

На 5-га чэрвеня БССР выканала 83,6 проц. пляну сяўбы. Наперадзе ўсіх акруг была Гомельская акруга, якая дала—89,2 проц. пляну. Як ня дзіўна, а Мазырская акруга, самая паўднёвая і першая пачаўшая сяўбу, выканала толькі 81,6 проц. і, такім чынам, аказалася ззаду нават больш паўночных акруг—Менскай (86,1 проц. пляну), Бабруйскай (84,5 проц.), Аршанскай (85,7 проц. Магілеўскай (82,4 проц.),

Прымаючы пад увагу гэтыя даныя трэба падкрэсьліць, што Мазыршчына ўсё яшчэ цягнецца ў хвасьце.

Гэтая зводка паказвала, што Гомельшчына знаходзіцца напярэдадні скапчэньня сяўбы. І сапраўды, учора атрымана паведамленьне, што Гомельская акруга на 10-га чэрвеня скончыла сяўбу і цалкам выканала пасеўны плян.

Усё яшчэ не дасягнуты рашучы пералом у сяўбе тэхнічных культур. На 5-га чэрвеня БССР выканала плян па ільне на 65.5 проц. па каноплях—на 44,9 проц. Самым слабым месцам гэтага вучастку пастарому застаюцца ільнаводныя акругі—Полацкая і Віцебская. Першая выканала плян па 38,3 проц., а другая—па 45,8 проц. Усё яшчэ адстае ў параўнаньні з іншымі акругамі—Бабруйшчына, якая дала 73 проц. пляну па ільне, не гаворачы ўжо аб Менскай акрузе, якая выканала ўсяго 66,8 проц. пляну.

Горш усяго з сяўбой сіласных культур (кукуруза, сланэчнікі). На 5-га чэрвеня ў БССР засеяна 32,3 проц. сіласных культур—1.020 гэкт. Толькі адна Мазырская акруга ўжо выканала плян, нават з перавышэньнем,—на 110.3 проц.

Сіласныя культуры--слабае месца

Сіласныя культуры пастарому застаюцца слабым вучасткам пасеўнага фронту. Плян выкананы ўсяго толькі на 32,3 проц. — засеяна 1.020 гэкт. За выключэньнем Мазырскай акругі, якая дала па сіласных культурах 110,3 проц. пляну, усе іншыя акругі недапушчальна адстаюць.

Становішча пагаршаецца тэй абставінай, што пасевы кукурузы і сланэчніку ў некаторых мясцох уцярпелі ад замаразкаў. Калгасцэнтр БССР у сувязі з гэтым катэгарычна запрапанаваў калгасна-каапэрацыйнай сыстэме прыняць неадкладна ўсе захады да перасеву плошчы пад кукурузу і сланэчнік.

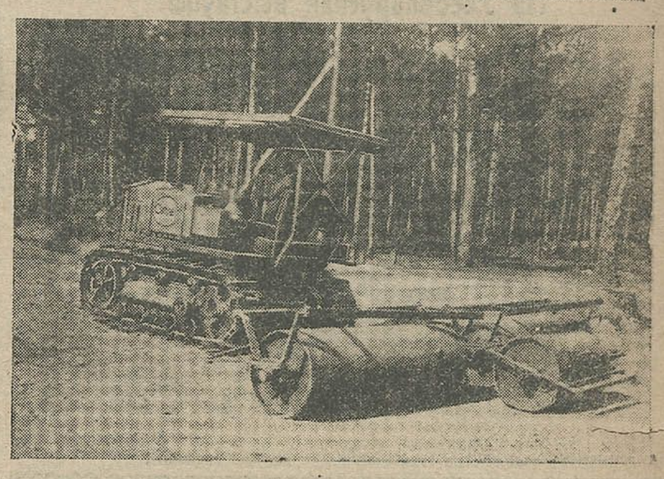

Укатка дарог у саўгасе імя 10-годзьдзя БССР на Мар'інскім балоце

Ажыцьцявіць поўнасьцю дырэктыву аб адзінаначальлі

Аб тым, што на менскай абутковай фабрыцы наглядаліся выпадкі парушэньня дырэктывы партыі аб адзінаначальлі «Зьвязда» ўжо пісала. Але замест прапрацоўкі і пацулярызацыі гэтай дырэктывы партыі сярод рабочых, прафсаюзныя арганізацыі самі скажаюць у гэтай справе лінію партыі.

У пачатку мая ЦП саюзу гарбароў праз фабком зьняло з працы 5 кваліфікаваных рабочых і паслала іх на вёску. Дырэктар фабрыкі аб гэтым доўга ня ведаў і выпадкова даведаўся ад майстроў. Тады дырэктар фабрыкі запытаў у старшыні заўкому — «Хто зьняў рабочых бяз ведама адміністрацыі». Але ў старшыні фабкому не хапіла адвагі сазнацца ў сваёй памылцы і ён адказаў — «Ня ведаю».

Трэба адзначыць, што фабрыка ўвесь час недавыконвае сваю вытворчую праграму. Ці не таму, што прафработа стаіць не на належнай вышыні і што фабком напляваецельскі адносіцца да вытворчасьці?

А. М.

Важнейшая дырэктыва ня выконваецца

1 мая—быў апошні тэрмін кантрактацыі жывёлы. Заданьне па буйной рагатай жывёле выканана толькі на 24,1 проц.

Беларускія загатоўчыя арганізацыі правалілі кантрактацыю жывёлы. Ня гледзячы на выразныя і катэгарычныя дырэктывы партыі і ўраду загатоўчыя арганізацыі нічога не зрабілі для забесьпячэньня поўнага выкананьня пляну кантрактацыі.

Паводле першапачатковага пляну, кантрактацыю трэба было скончыць поўнасьцю да 1-га мая. У сувязі з надзвычай слабым ходам кантрактацыі гэты тэрмін быў, паводле хадайніцтва Наркамгандлю БССР, працягнуты да 1-га чэрвеня. Аднак, і гэты месяц ня даў ніякага пералому. Становішча засталося паранейшым вельмі дрэннае.

На 1 чэрвеня плянавае заданьне па кантрактацыі буйное рагатай жывёлы выканана—па 24,1%. Закантрактавана 32.490 галоў, замест 135.000 галоў, вызначаных плянам. Буйная загатоўчая арганізацыя—Белкаапсаюз выканала сваё заданьне толькі... на 14,5 проц. (замест 49.000 галоў, вызначаных плянам, сыстэмаю Белкаапсаюзу закантрактавана 7.128 галоў). Белмалжывсаюзам лян выкананы на 29, 5 проц. (закантрактавана 25.362 галовы, замест 86.000 галоў).

Некаторыя акругі кантрактацыі буйное рагатае жывёлы аддалі зусім мала ўвагі. У выніку—у гэтых акругах процант выкананьня пляну зусім мізэрны—па Магілеўскай акрузе плян выкананы—на 17,3 проц., па Мазырскай—на 17,8 проц.

Трэба між іншым, адзначыць, што ўсе прыведзеныя лічбы выклікаюць некаторае сумненьне ў іх правільнасьці. Ёсьць шмат фактаў, калі дагавары на кантрактацыі аказаліся фіктыўнымі. Дырэктыва Саўнаркому БССР аб праверцы дагавароў Белмалжывсаюзам праводзіцца вельмі слаба, а Белкапсаюзам амаль ня выконваецца.

Ня лепш стаіць справа і з кантрактацыяй сьвіней. Агульны плян па БССР выкананы па 36,3 проц. Замест 50.000 сьвіней закантрактавана—18.146. Белмалжывсаюзам плян выкананы па 38 проц., Белкаапсаюзам—па 32.4 проц.

Па кантрактацыі парасят веснавога апаросу плян выкананы ў сярэднім на 20,3 проц. Закантрактаваны апарос ад 3.050 матак, замест 15.000 матак, прадугледжаных плянам. Белкаапсаюз паказаў недапушчальную нядбайнасьць у кантрактацыі парасят. Яго сыстэмай плян выкананы толькі на 8,5 проц. Замест апаросу ад 5.000 матак, закантрактавана толькі ад 427 матак. Белмалжывсаюзам закантрактавана ад 2.623 матак, замест 10.000 (23,7 проц.). Рэкорд злачыннай нядбайнасьці пабіла Полацкая акруга, якая выканала плян толькі на 2,6 проц.

Капчаткова правалена кантрактацыя цялят. Замест 150.000 цялят, вызначаных плянам, на 1 чэрвеня закантрактавана толькі—6.312, што складае... 4,2 проц. Белмалжывсаюзам выкананы плян на 4,7 проц., Белкаапсаюзам—па 3,4 проц.

Такое-ж становішча і з кантрактацыяй бараноў. Замест 50.000, запрактаваных плянам, закантрактавана толькі 3.198 бараноў або 6,4 проц. Белмалжывсаюзам закантрактавана 1.519 бараноў, замест 32.725 (4,6 проц. пляну), Белкаапсаюзам—1.679, замест 17.275 (9.7 проц. пляну) Гомельская акруга выканала сваё заданьне на... 0,8 проц. Аршанская акруга—на 2,3 проц., Магілеўская—на 2,4 проц.

Асноўная прычына правалу кантрактацыі жывёлы—слабая работа кантрактуючых арганізацый. Даволі сказаць, што Белмалжывсаюз да гэтага часу ня мае пізавой сыстэмы. Усю работу па раёнах выконваюць 1-2 работнікі. Сярод беднякоў і сераднякоў-індывідуальнікаў не вядзецца ніякай работы. Мясцовыя партыйныя і савецкія арганізацыі стаяць у баку ад кантрактацыі. Загатоўцы працуюць самі па-сабе і не атрымліваюць ніякай дапамогі з боку мясцовых арганізацый.

Як ідзе пастаўка жывёлы на адкорм?

Што датычыць буйнае рагатае жывёлы, дык тут пляпавае заданьне поўнасьцю выканана. Яшчэ на чэрвеня было пастаўлена на адкорм 18.034 галовы супроць 19.000, вызначаных плянам, што складае—99,7 проц.

За тое, калі ўзяць лічбы па адкорме сьвіней, дык малюнак даволі сумны. Паводле пляну да 15 ліпеня навінна быць пастаўлена на адкорм 96.000 сьвіней, па 15 чэрвеня пастаўлена—38.308 або 45,1 проц.

Асабліва адстаюць у выкананьні гэтага заданьня Віцебская акруга, якая дала 32,8 проц. заданьня, Аршанская (32,8 проц.), Магілеўская (37,7 проц.), Полацкая (32 проц.). Полацкія арганізацыі яўна ігнаруюць мясазагатоўкі. Замест канкрэтнай работы ў галіне кантрактацыі і пастаўкі на адкорм, полацкія арганізацыі займаюцца хадайніцтвамі аб памяншэньні плянаў мясазагатовак.

З загатоўчых арганізацый асабліва слаба выконваюць пляны па пастаўцы на адкорм сьвіней Белсельтрэст (32,4 проц. пляну) і Белкалгасцэнтр (15.9 проц.).

С. Г.

АБ ФІЗКУЛЬТУРНІКАХ ЗАБЫЛІСЯ

Будаўніцтва пры Горацкай **сельскагаспадарчай акадэміі** распачата, але ў плян будаўніцтва ня ўключана заля для фізкультурнікаў. Гэта ў той час, калі ў гуртку фізкультуры займаецца каля 300 чалавек. Больш таго, фізкультурнікі ня маюць ніводнага інструктара. Адсутнічае футбольная пляцоўка. Асабліва трэба адзначыць дрэнныя адносіны да фізкультуры з боку адміністрацыі акадэміі, яна ня прымае ніякіх крокаў да зьнішчэньня паказаных недахопаў.

Прафэсыянальныя арганізацыі зусім ня цікавяцца пастаноўкай фізкультурнай работы.

П.

ПЕРАВЫБАРЫ ФАБЗАЎКОМАЎ

Практыка мэталістых забыта

На радзе прадпрыемстваў вакол перавыбараў не мабілізавана грамадзкая думка

Дзе-ж новыя мэтады?

Каб уцягнуць свой новы клюб у перавыбарчую кампанію, Белкамітэт саюзу харчавікоў даручыў клюбным кіраўніком склікаць прафактыў і паставіць пытаньне аб перабудове прафработы і значэньні перавыбараў. Клюб разаслаў прафактывістым 700 білетаў, але разаслаў білеты толькі **за тры дні** да сходу. Заўкомы не пасьпелі паведаміць сваіх прафактывістых аб значэньні гэтага сходу, а многія нават не пасьпелі раздаць білеты, як напрыклад, фабком цукеркавай фабрыкі «Камунарка» ня здолеў раздаць 50 білетаў.

У выніку, на сход прафактыву замест 700 чал. зьявілася толькі 150, а да канца сходу ў залі засталося чалавек 50.

Потым у клюбе яшчэ склікалі праверачныя брыгады. У гэтым і выявілася ўся работа клюбу.

Пры Белкамітэце былі дзьве парады старшынь заўкомаў. Як яны ўсьвядомілі значэньне перавыбараў відаць з таго, што на радзе прадпрыемстваў **ніякай падрыхтоўкі не вядзецца. На менскай бойні** старшыня заўкому т. Сінаўскі гаворыць:

— З нашымі рабочымі культработу весьці немагчыма, яны вельмі адсталыя.

Ня дзіва, што рабочыя ня ведаюць аб перавыбарах свайго заўкому, якія адбудуцца гэтымі днямі. Нават адпаведнага лёзунгу няма.

На **дражджавым заводзе «Пралетары»** для праверкі работы заўкому запісаліся 24 добраахвотнікі. Старшыня заўкому **т. Арысман** ня ведаў, што з імі рабіць і таму выбраў з 24 добраахвотнікаў толькі... 9.

На **каўбаснай фабрыцы** таксама падрыхтоўка да перавыбараў зусім не адчуваецца. Вылучана камісія (!) у складзе 6 чал., **якой даручана праверыць работу фабкому.** Але камісія ня рушыцца з месца. Прычым старшыня фабкому т. Пікус заяўляе—«Я ім дапамагаць ня стану, што-ж гэта будзе за праверка пы маёй дапамозе?..» Адразу відаць, што тав. Пікус зусім не ўсьвядоміў новых мэтадаў перавыбараў.

Зараз Белкамітэт саюзу пасылае сваіх брыгадзіраў у акругі Трэба было-б пасляць некалькі інструктароў і на менскія прадпрыемствы.

Свой.

Саўгандальслужачыя і асьветнікі ня выконваюць сваіх абавязацельстваў

Перавыбары фабзаўкомаў на Бабруйшчыне адбываюцца зараз па саюзах дрэваапрацоўшчыкаў, харчавікоў, друкароў і сельгаслесарабочых. На саюзе дрэваапрацоўшчыкаў кампанія разгарнулася. Для ўдзелу ў правядзеньні кампаніі прыбыла **ленінградская брыгада ЦК саюзу.** Да кожнага прадпрыемства прымацаваны прадстаўнікі брыгады і АПБ. Да камбінату прымацавана брыгада рабочых шпэйнай фабрыкі імя Дзяржынскага.

Для перавыбараў фабкомаў прадпрыемстваў харчавікоў прыбыла брыгада ЦП саюзу.

На правядзеньне перавыбараў рабочкому сельгаслесарабочых мабілізавана звыш 20 таварышоў. Трэба адзначыць нядбайнасьць саюзаў саўгандальслужачых і працасьветы, якія дагэтуль ня выканалі свайго абяцаньня аб дапамозе саюзу сельгаслесарабочых.

Падрыхтоўка да перавыбараў на камбінаце адбываецца ў адсутнасьці кіраўнікоў камбінату, якія ўсе разам паехалі на зьезд.

У друкароў падрыхтоўка да перавыбараў ужо пачалася. Арганізаваны брыгады па праверцы работы групкому. На першым сходзе друкары прынялі выклік рабочых магілеўскай друкарні ўступіць у сацспаборніцтва на лепшае правядзеньне перавыбарчай кампаніі. Бабруйскія друкары абавязаліся: забясьпечыць стопроцантную яўку на сходы, прыняць актыўны ўдзел у работе брыгад, даць канкрэтныя прапановы па паляпшэньні прафработы, згуртаваць вакол сэктараў новага фабкому кадр рабочых - добраахвотнікаў, арганізаваць гурток па вывучэньні тэзісаў да XVI зьезду і пастаноў XIII зьезду КП(б)Б, ліквідаваць да XVI зьезду ўсе недахопы па выкананьні прамфінпляну.

Друкары выклікалі на спаборніцтва рабочых віцебскай і барысаўскай друкарань.

А. МАГІДАЎ.

Не перабудаваліся

1-га чэрвеня пачалася справаздачна-перавыбарчая кампанія групкомаў і мясцкомаў саюзу саўгандальслужачых.

На працягу двух апошніх год прафактыў (г. зн. мясцкомы, групкомы і розныя камісіі) саюзу саўгандальслужачых прадстаўляў сабой больш пасыў, чым актыў. Працуюць па-старыцы, пашаблёне. Здавалася, што з роспускам старога праўленьня саюзу (лістапад мінулага году) актыў прыйдзе на дапамогу новаму праўленьню саюзу, каб разам перарабудаваць усю работу паводле дырэктыў вышэйшых органаў. Але ўсё засталося паранейшаму, пералому няма.

З 20-25 агульных сходаў, скліканых ЦП саюзу за апошнія 6 месяцаў, **16 былі сарваны з прычыны няяўкі прафактыву.** Ня прыходзілі нават старшыні і сакратары мясцкомаў. Таксама ня было старшынь мясцкомаў на пасяджэньнях прэзыдыуму саюзу, за выключэньнем 4-5 чалавек.

ЦП саюзу саўгандальслужачых па рэкамэндацыях мясцкомаў і групкомаў вылучыў 60 інструктароў - добраахвотнікаў у дапамогу ЦП саюзу. Але пры ўсіх намаганьнях ЦП ніяк нельга склікаць «добраахвотнікаў» для абгаварэньня важнейшых пытаньняў.

Праверка сацспаборніцтва ў многіх установах гаворыць аб поўнай бязьдзейнасьці на гэтым важнейшым вучастку. Вазьмеце хаця-б такі калектыў, як МЦРК. Там у галіне сацспаборніцтва амаль нічога ня зроблена, за выключэньнем таго, што групкомы ў свой час заключылі вялікія дагавары, завялі сотні папак, арганізавалі цэлае справаводзтва. Але сацспаборніцтва паміж крамамі адчуваецца вельмі слаба.

Ня лепш справа стаіць у Белкаапсаюзе. Заключылі дагавор і на гэтым супакоіліся.

У клюбе саўгандальслужачых зусім ціха. Летнія «традыцыі» ў поўным разгары. Ні адна баявая кампанія ў клюбе не знаходзіць свайго адбітку.

Коратка, перавыбарная кампанія групкомаў і мясцкомаў павінна ўсё перавярнуць да гары нагамі, саюз павінен выявіць усе адмоўныя моманты ў рабоце прафактыву і стварыць карэнны пералом.

Трэба ўзяць курс на вылучэнца, ударніка, адданага прафработніка у мясцкомах і групкомах.

Трэба адмовіцца зусім ад старых мэтадаў работы і скарыстаць перавыбары мясцкомаў для карэннай перабудовы ўсёй прафработы па новых формах і мэтадах.

РАДАВЫ.

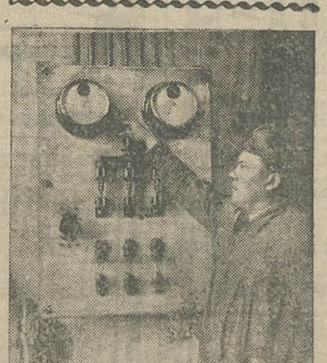

Старшы электра-манцёр заводу «Чырвоны Мэталісты» (Віцебск) т. ВАЛАЙЦІС, ударнік, вытворчы стаж — 17 год, уступіў у рады КП(б)Б.

ДА МЕСЯЧНІКА ТОРФУ

Тарфяныя балоты--асноўная энэргетычная база БССР

У нетрах БССР няма каменнага вугалю, няма нафты. Перавазіць гэтыя віды апалу з Каўказу і Донбасу па чыгунцы ў БССР менш карысна, чым водным шляхам дастаўляць іх у Турцыю, Італію і Францыю і нават далей.

Нашы запасы драўніны за час імпэрыялістычнай і грамадзянскай вайны значна скараціліся—яны роўны прыблізна 250 куб. мэтрам.

Пры рацыянальным скарыстаньні большая палова гэтага запасу павінна найсьці як будаўнічы матар'ял і як сырэц для папяровай і дрэваапрацоўчай прамысловасьці. Нават ні і гальцё карысней перапрацоўваць у лесахэмічнай прамысловасьці на шкіпінар, сьпірт, воцат, чым паліць іх у хатніх і заводзкіх топках.

У нас ёсьць від апалу, які можа з поспехам замяніць і каменны вугаль і драўніну. Гэта торф—магутная энэргетычная база. Запасаў торфу—звыш 3 мільярдаў куб. мэтраў, г. зн. разоў у 10 больш тэй драўніны, якая можа ўжыцца на апал. Амаль што ў кожным раёне, кожнай акрузе ў нас ёсьць паклады торфу. Асушка балот, абсталяваньне здабываньня торфу не патрабуюць столькі затрат, колькі, скажам, укладка і абсталяваньне каменна-вугольных каналень.

Высушаны торф мае амаль роўную з дрывамі цеплатворную здольнасьць, а пры некаторай апрацоўцы торф можа замяніць каменны вугаль і нафту.

Усё гэта гаворыць за тое, што торф разглядаецца найбольш важнай энэргетычнай базай для народнай гаспадаркі БССР. Паводле плану, да канца пяцігодкі „ўся прамысловасьць наша павінна будзе перайсьці поўнасьцю на тарфяны апал. Неабходна шырока ўжываць тарфяны апал і ў хатняй гаспадарцы. Трэба пазнаёміць шырокія масы рабочых і працоўнага сялянства з торфам, заняцца перапрацоўкай хатніх топак, каб пачаць ужываньне торфу.

Торф, здабыты саматужным або машынным спосабам у форме цаглінак, пасьля двухмесячнай сушкі на цаглінах ад 20 да 40 проц. вільготнасьці. Гэты торф з поспехам ужываецца для хатняга апаленьня ў Даніі, Швэцыі і Нямеччыне. Для прамысловых катлоў цэнтральнага апаленьня ідзе торф з вільготнасьцю да 45 проц. Прычым заўважана, што апаленьне торфам больш сприяе захоўваньню топак.

Нельга забываць і аб такой важнай справе, як хэмічная перапрацоўка торфу, якая дае рад каштоўных прадуктаў, і прыватнасьці вельмі добры зьмешаны газ. Рухавікі ўнутранога згараньня, якія працуюць на гэтым газе, маюць рад пераваг перад паравымі машынамі. Пры газафікацыі торфу ў рэтортах атрымліваецца каштоўны сьвяцільны газ, кокс, смала і аміячная вада. Смала пры далейшай пераапрацоўцы дае рад каштоўных хэмічных рэчаў.

Торф з кожным годам павінен адыгрываць усё большую і большую ролю ў народнай гаспадарцы БССР. „

Месячнік торфу мае мэтай шырока папулярызаваць ужываньне торфу, каб гэты від апалу стаў асноўнай энэргетычнай базай прамысловасьці і сельскай гаспадаркі Беларусі.

Е. Шупікаў.

Невычарпальныя запасы апалу

Паклады торфу ў Беларусі невычарпальныя. Наўрад ці хто можа ацаніць тую вялікую ролю, якую ў бліжэйшыя гады адыграе ў нашай народнай гаспадарцы торф, як апал, як база энэргетычных рэсурсаў.

На Усебеларускай выстаўцы.

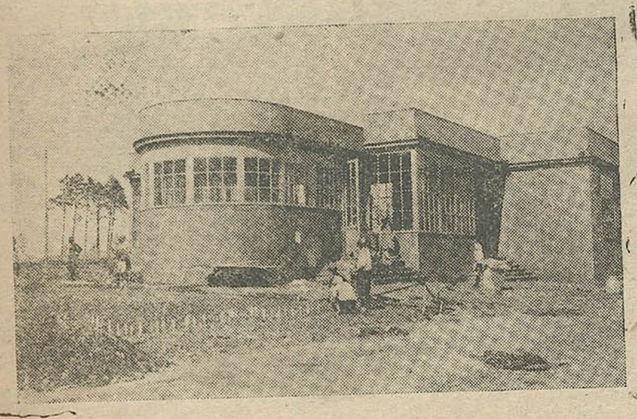

НА ЗДЫМКУ: павільён па тэхнічнай перапрацоўцы садавіны.

МЕНСК

Як будзе праведзена сьвята 11-га ліпеня

Цэнтральная камісія па падрыхтоўцы сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя вызваленьня БССР ад белапалякаў зацьвердзіла плян сьвята.

11-га ліпеня сьвяткуецца па ўсёй БССР. На працягу апошняга тыдня да сьвята ва ўсіх савецкіх і грамадзкіх установах, на прадпрыемствах праводзяцца масавыя вечары з дакладамі і ўспамінамі ўдзельнікаў барацьбы за вызваленьне БССР.

10-га ліпеня ва ўсіх гарадох, мястэчках і сельскіх саветах праводзяцца ўрачыстыя пасяджэньні, прысьвечаныя сьвяту.

Арганізуецца выстаўка экспанатаў, якія адлюстроўваюць ролю і ўдзел Чырвонай арміі і партызанскіх атрадаў у барацьбе за вызваленьне БССР.

У дзень сьвята арганізуюцца масавыя дэманстрацыі пад лёзунгамі барацьбы супроць імпэрыялістычнай вайны, за сацыялістычнае будаўніцтва.

Перад сьвятам праводзіцца збор сродкаў на пабудову самалёту імя «Вызваленьня БССР». Гэты самалёт перадаецца Чырвонай арміі ў дзень яе гадавіны.

Да дня сьвята прыстасоўваюцца масавыя выезды працоўных у лягеры, выезды рабочых у буйныя вёскі і калгасы.

На сьвяткаваньне будуць запрошаны прадстаўнікі Саюзу ССР, братэрскіх саюзных рэспублік, дэлегацыі вайсковых часьцей, якія прымалі удзел у вызваленьні БССР.

Да 10-цігодзьдзя будзе выдан рад папулярных брашур, прысьвечаных асобным момантам барацьбы за вызваленьне БССР ад белапольскай акупацыі.

СІЛАСАВАНЬНЕ КАРМОЎ

Прэзыдыум акрвыканкому прызнаў патрэбным у гэтым годзе засілясаваць па Менскай акрузе 107 тыс. тон. Выпускаецца 50 тыс. экзэмпляраў брашур па сілясаваньні.

СПЭЦЫЯЛІЗАЦЫЯ ХЭМІКА - ТЭХНАЛЁГІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТУ БДУ

СНК БССР згадзіўся з праектам камітэту хэмізацыі народнай гаспадаркі БССР аб спэцыялізацыі хэміка - тэхналёгічнага факультэту БДУ па наступных галінах: лесахэмічная, торфа - хэмічная, сілікатная і харчовая.

НОВАЯ РАХУНКОВАЯ ЧАСОПІСЬ

З 1-га ліпеня менскае аддзяленьне АРУ (т-ва працаўнікоў вучоту) пачне выдаваць спэцыяльную рахункову часопісь пад назвай «Беларускі Рахунковы Працаўнік». Асаблівую ўвагу часопісь аддасьць пастаноўцы рахункаводзтва ў калгасах БССР.

ТАВАРЫСТВА ПЭДАГОГАЎ-МАРКСЫСТЫХ

У Менску арганізавалася таварыства пэдагогаў-марксыстых. Выбран часовы прэзыдыум таварыства ў складзе т.т. Панкевіча, Дардака і Яворскага.

КУРСЫ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ Ў ВНУ

СНК БССР дазволіў Наркамасьветы выдаткаваць 440 тысяч рублёў на ўтрыманьне курсаў па падрыхтоўцы ў ВНУ. Праз гэтыя курсы будзе прапушчана 1.300 чалавек.

БУДАЎНІЦТВА 2 ЧАРГІ СТАЛІНБУДУ

СНК БССР пастанавіў зараз-жа пачаць пабудову 2-й чаргі Асінаўскай раённай электрастанцыі імя Сталіна.

СЬВІНАПРАМЫСЛОВЫЯ ГАСПАДАРКІ НА МЕНШЧЫНЕ

Прэзыдыум АВК зацьвердзіў плян арганізацыі на Менскай акрузе 90 калгасаў з сьвінагадоўчым ухілам. У гэтых калгасах будзе пастаўлена 20 тыс. матак. Белмалкывсаюзу даручана арганізаваць курсы старшых сьвінаводаў.

ЗА ДЗЕНЬ

— Беларуская Акадэмія Навук у бліжэйшы час накіроўвае ў Сібір навуковую экспэдыцыю для азнаямленьня з жыцьцём і бытам перасяленцаў-беларусаў.

— Беларускі аддзел выстаўкі друку пры Камвузе будзе перанесен на 1-ю Усебеларускую выстаўку сельскай гаспадаркі і прамысловасьці.

Радыё-перадачы.

Субота 14-га чэрвеня

18-00—Пасьлядобедзены канцэрт.
18-30—Перадача для піянэраў і вучняў.
19-00—Беларуская радыё-газэта.
20-00—Праверка часу.
20-00—«Беларуская работніца і сялянка» па радыё.
21-00—«Сельска - гаспадарчы рабочы Беларусі» (газэта).
21-30—Даклад: Дасьледчая справа ў Беларусі і яе роля ў рэканструкцыі сельскай гаспадаркі—праф. Вінэр.
22-00—Канцэрт.

Павільён друку на ўсебеларускай выстаўцы

Для экспанатаў друку—кнігі і пэрыядычнай прасы—на тэрыторыі выстаўкі пабудаваны спэцыяльны павільён. Архітэктура павільёну лёгічна выплывае са зьместу экспанатаў і сыстэмы паказу.

Зьмест экспанатаў у павільёне друку мяркуецца падаць такім чынам, каб яны ўсе выяўлялі адну стрыжнёвую ідэю.

Гэта ідэя—роскві беларускай пралетарскай культуры і культуры нацменшасьцяй, рост пралетарскага друку ад часу Кастрычніка, дзякуючы правільнаму кіраўніцтву ленінскай партыі.

Экспанаты БДВ і рэдакцый газэт павінны ў зразумелай форме падаць гэты зьмест дзесяткам тысяч наведвальнікаў.

Экспанаты БДВ, у прыватнасьці, павінны быць паказаны ў такім мастацкім афармленьні, каб кожны глядач лёгка зразумеў вялізнэную ролю кнігі ў нашым сацыялістычным будаўніцтве. Асноўная ідэя кутку БДВ—паказаць, як выдавецтва рэагавала на запатрабаваньні палітычнага, эканамічнага і культурнага жыцьця БССР і СССР.

Трэба адзначыць, што наш пэрыядычны друк дрэнна падрыхтаваўся да выстаўкі. Прадстаўнікі рэдакцый, на запытаньне, што будзе зроблена імі адказалі—«вывесім дыяграмы».

Нам здаецца, што ня варта было будаваць павільён друку, каб толькі паказаць дыяграмы.

Нашу бальшавіцкую газэту, якая зьяўляецца «ня толькі калектыўным аітатарам і прапагандыстым, але таксама калектыўным арганізатарам» (Ленін)—можна і трэба паказаць у дынаміцы, у сувязі з мільёнамі рабочых і працоўнага сялянства. Паказаць твар тых, хто творыць і чытае наш друк, паказаць ролю прэсы ў сацыялістычным будаўніцтве, у змаганьні за генэральную лінію партыі. Паказаць лепшыя насьценгазэты, шматтыражкі і іх ролю ў справе выхаваньня мас, барацьбы за прамфінплян і г. д.

Трэба дэманстраваць ролю прэсы ва ўсіх галінах жыцьця і будаўніцтва—«Прэса і барацьба за генэральную лінію партыі», «Прэса і калектывізацыя», «Прэса і пацыцытаньне» і г. д.

І. Цьвікевіч.

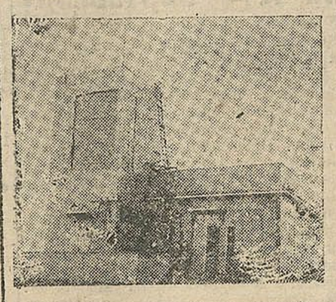

Масла-завод на Усебеларускай выстаўцы.

8 выпуск дзённага рабфаку БДУ

Сёньня дзённы рабфак выпускае 83 чал., скончыўшых поўны курс яго. Новая калёна добра падрыхтаваных рабочых, батракоў і сялянскай беднаты ўлічаецца у нашы ВНУ.

Задачы культурнае рэвалюцыі вырашаюцца ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы, і таму выпуск рабфакаўцаў—новых пралетарскіх кадраў для ВНУ—зьяўляецца моцным ударам на клясавым ворагу.

Выпуск г. г. адрозьніваецца ад мінулых выпускаў. Большая частка студэнтаў мінулых выпускаў пасхала вучыцца ў ВНУ РСФСР. Выпускнікі г. г. будуць працягваць сваю вучобу ў вышэйшых навучальных установах БССР.

Мы павінны канстатаваць, што 83 чал.—гэта кропля ў моры ў параўнаньні з нашымі патрэбамі. Лістападаўскі пленум ЦК УсеКП(б) адзначыў, што разам падрыхтоўкі кадраў павінен адпавядаць тэму сацыялістычнага будаўніцтва. Мы павінны таму паскараць, паралічваць далейшыя выпускі рабфаку.

Студэнты 8 выпуску ня толькі займаліся вучобай, але праводзілі вялікую грамадзкую работу на прадпрыемствах і на вёсцы.

Гэту традыцыю яны бязумоўна будуць працягваць і ў сьценах ВНУ.

БЭР.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ

ў Ленінградзкі Дзяржаўны Тэхнікум Друку на 1930-31 нав. год

Дзяржаўны Тэхнікум Друку ў Ленінградзе зьдзяйсьняе сярэдняй прафэсыянальнай навучальнай установай, якая мае сваёй мэтай тэарытычную і практычную падрыхтоўку спэцыялістых сярэдняй кваліфікацыі ў галіне газэтнае часопісной і кніжнай справы.

Тэхнікум друку мае два асноўныя аддзяленьні: газэтна-журнальнае і кніжнае. Пры тэхнікуме ёсьць і падрыхтоўчае аддзяленьне.

У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросьце ад 17 да 30 год, атрымаўшыя як школьную, так і па-за школьную падрыхтоўку ў аховце школы сямігодкі. Для рабкораў і селькораў незакончанае асьветы магчыма паступленьне на падрыхтоўчае аддзяленьне.

Жадаючыя паступіць у тэхнікум падаюць пісьмовую заяву на адрас Тэхнікуму (Ленінград, 8, канал Грыбаедава, 166) з указаньнем аддзяленьня і прыкладаюць наступныя дакуманты:

а) пасьведчаньне аб адукацыі (калі такая ёсьць); або пасьведчаньне мясцовай экзамэнацыйнай камісіі пры АНА аб тым, што паступаючы вытрымаў іспыты;

б) дакуманты аб сацыяльным паходжаньні, сацыяльным становішчы і працоўным стажы самога паступаючага і яго бацькоў;

в) спраўку, засьведчаную акрвыканкомам, або райвыканкомам аб тым, што паступаючы і яго бацькі не пазбаўлены выбарчых праў (для сялян апрача таго неабходна прадставіць засьведчаную копію акладнога лісту за 1928-29 г. па с.-г. падатку);

г) мэтрычнае пасьведчаньне;

д) спраўдны дакумант аб вайсковай павіннасьці;

е) спраўку аб прышчэпцы воспы;

ж) дзьве засьведчаныя фатаграфічныя карткі;

з) спраўку аб стане здароўя;

і) запоўненую «адзіную картку для паступленьня ў навучальныя ўстановы Прафобру».

Падрабязныя правілы прыёму і праграмы іспытаў і «Адзіныя карткі» высылаюцца на атрыманьні іх кошту (паштовымі маркамі на 50 кап.).

Прыём заяў аб паступленьні ў тэхнікум робіцца: па асноўныя аддзяленьні — з 10 ліпеня па 5 жніўня, для вызваленых ад іспытаў — з 25 мая па 5 жніўня, на падрыхтоўчыя — з 10 ліпеня па 5 жніўня.

Пры заяве абавязкова прыкласьці дзьве 10-цікап. паштовыя маркі. Прыёмныя іспыты для паступаючых на падрыхтоўчае аддзяленьне будуць рабіцца з 10 па 15 жніўня ў памяшканьні тэхнікуму. Пачатак заняткаў 1 верасьня.

За ўсімі спраўкамі зварачацца па адрасе:

Ленінград, 8, канал Грыбаедава, д. 166, Дзяржаўны Тэхнікум Друку.

Загадчык тэхнікумам А. РУСС.
Заг. навучальнай часткай В. АНІКІН.

Навіны Белдзяржкіно

Ленінградзкая фабрыка Белдзяржкіно прыступіла да пастаноўкі фільмы **«Асабістае жыцьцё»** на тэму аб асабістых узаемаадносінах у камсамольскім асяродзьдзі. Рэжысэры А. Гаўроўскі і О. Уліцкая, апэратар Шлюгелят.

У канцы гэтага месяца пастановачная група выяжджае ў Барысаў для здымкаў фабрыкі запалак. Фільма будзе скончана ў канцы жніўня. Сцэнары карціны зачытваўся на рабочым актыве ф-кі «Чырвоная Бярэзіна» і атрымаў добрыя водгукі рабочых.

* * *

Ленінградзкая ф-ка Белдзяржкіно прыступіла да здымкаў мастацкай фільмы ў 6-ці частках пад назвай **«Забыць нельга»**. Асноўная тэма фільмы: як калектыў дапамагае дзяўчынцы змагацца з нездаровымі хатнімі абставінамі. Сцэнары быў ухвален кансультацыяй Цэнтральнага Дому дзіцячага камуністычнага выхаваньня пры ЦК УсеЛКСМ, Галоўсацвыхам РСФСР і інш. Да работы прыцягнута піянэрская база заводу «Красный Треугольник». Рэжысэр **Ю. Вінакураў.** У галоўных ролях Тамара Адэльгейм і Павал Курзнэр.

* * *

Прыступілі да пастаноўкі поўнамэтражнай мастацкай карціны **«Суд павінен працягвацца»**, паводле сцэнарыя Паўлоўскага, на тэму аб барацьбе з буржуазнай маралью ў адносінах да жанчыны, як члена калектыву. Рэжысэр **Дзыган**, апэратар—**Страж.** Галоўную ролю выконвае артыстка **Ёсіпава.**

МУЗЭЙ «НАРОДНАЙ ВОЛІ»

У «Кутку катаргі і ссылкі» (клюб К. Маркса) арганізован музэй «Народнай волі», прысьвечаны 50-цігодзьдзю гэтай рэвалюцыйнай арганізацыі. Музэй адкрыт для экскурсантаў.

СПЫНЕНЬНЕ ПРОДАЖУ КУРОРТНЫХ МЕСЦ

Беларускае курортнае бюро спыніла продаж месц на курорты Каўказу і Крыму на летні сэзон.

ТЭАТР І МУЗЫКА

„Жыдоўка"

Белдзяржтэатр, 7 чэрвеня 1930 г.)

Опэра «Жыдоўка» (муз. Галеві) выклікае ў цяперашні час спрэчкі на тэму аб тым, ці можа яна з ідэалёгічнага боку знаходзіцца ў рэпэртуары нашага савецкага опэрнага тэатру. У опэры распрацоўваецца адно з «праклятых» пытаньняў, якое вісела над Эўропай на працягу і ўсяго сярэднявякоўя і новых вякоў,—пытаньне аб адносінах паміж яўрэйствам і хрысьціянствам. Лібрэтысты не прасочвае пытаньня да канца, не высьвятляе клясавае сутнасьці рэлігійна га фанатызму, а як лібэральны буржуа эпохі ліпнёўскай манархіі ва Францыі, закранае толькі факт агіднае праявы фанатызму сам па сабе і ганьбіць яго.

З поўнымі папраўкамі і падчыстканьмі опэра «Жыдоўка» можа быць уключана ў наш рэпэртуар.

Што датычыць яе музыкі, дык гэта ёсьць тыповая так званая «вялікая французкая опэра «першае паловы XIX стагодзьдзя. Опэра «Жыдоўка» напісана ў 1835 г., але і дагэтуль у шырокай публікі ня страціла сваёй цікавасьці. То там, то сям мы наглядаем у іспэры шаблённасьць ці «шарманатычныя» месцы, але затое там ня мала і месц, прасякнутых шчырасьцю сапраўднага натхніцеля.

Паказ «Жыдоўкі» 7-га чэрвеня зрабіў вялікае ўражаньне на слухачоў, дзякуючы мастацкаму правядзеньню сваіх роляй трыма галоўнымі нэрсанажамі, якімі былі Емяльянаў—Элезар, Волаж—Рахіль («жыдоўка») і Шыдлоўскі—кардынал.

Роля Элеазара, здаецца, паогул ёсьць карэнная роля ў рэпэртуары Емяльянава. І сапраўды сьпявак разгарнуў ў ёй і ўсё харастко свайго багатага голасу, і драматычную таленавіцьць. Усю сваю партыю Емяльянаў правёў з вялікім уздымам, праўдзівай шчырасьцю і глыбокаю ўдумлівасьцю.

Такое-ж разуменьне ролі, уздым і шчырасьць былі і ў сьпеве-ігры Волаж-Рахілі.

Вельмі добра і сьпяваў і граў Шыдлоўскі—кардынал, хаця ня ўсюды даваліся сьпеваку нізы.

Усё іншае было такім, як і ва ўсіх папярэдніх паказах опэр: убогасьць знадворнага афармленьня (характэрная і сьмешная дэталь: нейкая патройная готычная арка служыла і парталам сабору, і дзьвярыма ў доме «жыда» Элеазара, фігуравала і ў палацы імпэратара ў пакоі кардынала) нярухомасьць хору, мізэрны балет.

Ю. Дрэйзін.

На Усебеларускай выстаўцы.

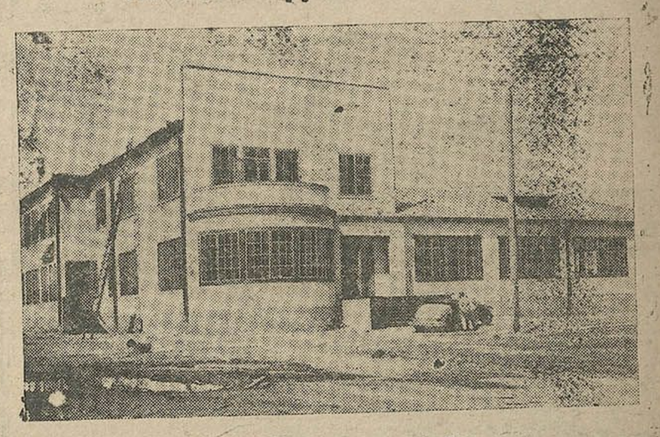

НА ЗДЫМКУ: галоўны павільён.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

СЁНЬНЯ

Пасьля перапынку распачала сваю работу Серабранская біб-ка-чытальня, якая зьмянчаецца ў будынку 29-й школы (Паляв. вул. пры Чэрвеньскім тракце). Бібліятэка адкрыта з 9 да 3 гадз. веч.

БелМБІТ. У памяшканьні Дому Працы (2-гі паверх, п. № 10) адбудз. пашыранае пасядж. прэзыдыуму БелМБІТ. У парадку дня: вынікі ўдзелу ІТР у правядзеньні саманаверкі сацспаборніцтва, вынікі месячніка НТО, інфармацыя аб пленуме УсеМБІТ, інфармацыя аб працы Бел. аддзе. «тэхніка масам», інфармацыя аб працы бюро садзейства завочнаму навучаньню і бягучыя справы. Запрашаюцца ўсе члены прэзыдыуму бюро ІТС, арбюро і бюро НТО пры сэкцыях і на прадпрыемствах,—усе прымацаваныя да прадпрыемстваў ІТР і мясцовыя бюро ІТС на пытаньні аб удзеле ў самаправерцы сацспаборніцтва. Пач. а 6 гадз. увеч.

Сад Асьветы Кіно--«Лейтэнант Рылеў» — вясёлая камэдыя ў 7 ч., пач. у 9 г. 30 мін.

Першая сямігодка. У памяшк. 1-й сямігодкі па Інтэрнацыянальнай, 31 адбудзецца аб'яднаны вечар выпуску 1-й і 2-й вячэрніх рабочых школ. Запрашаюцца слухачы ўсіх курсаў гэтых школ. Пач. а 7 гадз. веч.

ЖАКТ № 7. У клюбе камунальнікаў (Наміга, 8) Кастрычніцкі РК КП(б)Б склікае нараду ўсіх камуністых, камсамольцаў раёну, якія жывуць у дамох �жАКТу № 7. Яўка абавязк. Пач. а 7 гадз. веч.

Фрунз. райсавет Асоавіяхіму. У памяшк. залі пасядж. АК КП(б)Б нарада ваенорга КП(б)Б і ЛКСМБ і сакратароў яч. Асоавіяхіму, членаў бюро яч. вайсковых кіраўнікоў камсамольскім навучаньнем. Запрашаюцца ўвесь актыў Фрунзаўскага райкому. Пач. у 6 гадз. веч.

ЗАЎТРА

Пушкінская біб-ка. Адбудз. пасядж. бібліятэчнага савету ў памяшк. па Кастрычніцкай вул. № 5, 2-гі паверх. Яўка абавязк. Пач. а 7 гадз. веч.

Наркамасьветы. У памяшк. Наркамасьветы адбудз. нарада па абгаварэньні разьмеркаваньня скончыўшых курсы па падрыхтоўцы ВНУ, ВТНУ, тэхнікумы і рабфакі. Выклікаюцца прадстаўнікі ЦСПСВ, ЦК ЛКСМБ, ВСНГ, акрана і загадчыкі падрыхтоўчых курсаў г. Менску. Пач. у 11 гадз. раніцы.

АД КАМІСІІ ПА ЧЫСТЦЫ МЕНСКАГА АКРУГОВАГА ДАРОЖНАГА АДДЗЕЛУ

З 31 мая камісія прыступіла да работы па праверцы і чыстцы апарату дараддзелу.

Просьба да ўсіх рабочых будаўнікоў, а таксама і да ўсіх грамадзян, якія ведаюць аб недахопах у рабоце аддзелу і паасобных яго працаўнікоў, паведамляць камісіі на адрасе: старшыні камісіі — Беларускі радыё-цэнтр, Універсытэцкая вул. № 16, В. Масевічу, або членам камісіі (вул. Энгельса, 11) Менакрадараддзелу т. т. Жуку і Цімашэнку.

АД МенАКК КП(б)Б

МенАКК на 15-е чэрвеня на 18 гадз. веч. выклікае для разбору партсправу, наступных т. т. Лютарэвіча У. Я. (яч. шпалернай ф-кі); Чарнавуска І. Я. (б. уз.вод ахов.); Ігнаценка І. Н. (гарбарня «Бальшавік»); Калупанава І. В. (16 ПО ДПУ); Карчэўскага І. Ф. (ф-ка «Прафінтэрн» г. Барысава); Васілеўскага В. М. (яч. эксплёатац. г. Барысава); Лебіна В. Г., Марголіна М. Г. і Эйдельмана М. З. (з-д «Камунар»); Ізоха К. Р. (гута «Пралетары»); Куніцэвіча Я. Я. (хлебазавод); Вараб'ёва Т. Я. і Цупрынскага Я. А. (парткалект. Белдзяржбуду); Зальцмана М. С. (шмацавая ф-ка); Браніцка Л. І. (шпалерн. ф-ка).

Акрамя памянёных т. т. павінны абавязкова зьявіцца сакратары яч-ек, у якіх знаходзяцца выклікаемыя т. т., а таксама старшыні праверкомаў, якія праводзілі чыстку гэтых яч-ек.

АД КУЛЬТПРОПУ МЕНАКРУГКОМУ КП(б)Б

15-га чэрвеня, а 10 гадз. ран., адбудзе акруговая нарада культпропу з наступным парадкам дня:

1. Задачы прапаганды марксызму-ленінізму ў сувязі з чарговымі задачамі партыі (дакл. т. Камэнштэйн).
2. Вынікі партасьветы ў акрузе за 1929-30 навуч. год (дакл. Гарэлік).
3. Аб сыстэме масавай партасьветы ў горадзе і вёсцы на 1929-30 навуч. год (дакл. Орліс). Судаклад АК ЛКСМБ.
4. Аб сыстэме тэарытычнай вучобы актыву на 1930-31 год (дакл. т. Модэль).

На нараду выклікаюцца загадчыкі АНА і Культпропаў РК, раённыя прапагандыстыя, заг. АНА РК ЛКСМБ па гораду і раёну, заг. сэктароў партвучобы ячэек менскай гарадзкой арганізацыі.

Канфэрэнцыя працягнецца тры дні 15-17 чэрвеня.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ.

Водгукі на заметкі

ЗА БЮРАКРАТЫЗМ—СУРОВАЯ ВЫМОВА

Сакратар **Калінкавіцкага** РВК перанесьціў ашчадкасу ў памяшканьне, якое знаходзіцца сумесна з віншым складам. Мазырская РСІ па гэтай справе зрабіла зьвяртаньне. У выніку сакратар Калінкавіцкага РВК т. **Новікаў** за бюракратычную адніску па гэтай справе атрымаў суровую вымову і прапанавана РВК пасадкладна прадставіць памяшканьне для ашчадкасы.

БАРОЎСКІ НЕ ВІНАВАТ

Ужо ў 1929 годзе ў № 65 газ. «Зьвязда» была зьмешчана заметка «Шкодніцтва ў савецкай школе». У заметцы пісалася аб шкодніцтве Бароўскага К. М. (Гомель), аб яго антысавецкай дзейнасьці, нядбайнасьці, бюракратызме, пратэкцыянізме і г. д.

Старшы сьледчы Гомельскай акругі паведамляе, што расьсьледваньнем названыя факты не пацьвердзіліся. Справа спынена.

ЗАГАДЧЫК СТАЛОЎКІ—ЗЬНЯТЫ З РАБОТЫ

Селькор **Праеждны** пісаў, што ў сталоўцы мястэчка Смалявічы абеды дрэнная якасьці, лепшыя абеды адпускаюцца знаёмым, антысанітарныя, базгаспадарчасьць і г. д. Расьсьледваньнем паказаныя факты пацьвердзіліся. У выніку сталоўка перадана спажывецкаму т-ву і пераведзена ў новае памяшканьне. Загадчык зьняты з работы і ў сталоўцы ўстаноўлен пастаянны распарадак.

ПЕРАВЫБАРЫ СКАСАВАНЫ

У Бела - Дуброўскім сельсавеце, **Касьцюкавіцкага** раёну, на вёсцы Кліевічы было выбрана 5 членаў сельсавету, сярод якіх ня было ні аднаго бедняка і калгасьніка. Заметка пасылалася на расьсьледваньне. Нам паведамілі, што заметка адпавядае сапраўднасьці, перавыбары скасаваны і адбыліся новыя перавыбары.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР | 13, 14, 15 чэрвеня пастаноўкі мастацкага перасоўнага тэатру «КРАСНЫ ФАКЕЛ»
ПРЭМ'ЕРА „НАШЕСТВИЕ НАПОЛЕОНА"
Пастаноўка рэжысэра тэатру рэвалюцыі В. Ф. Фёдарава. Афармленьне мастака І. Ю. Шлепянава. Музыка Лістава.
Білеты ў рабочай касе, астача білетаў у касе тэатру.
Пачатак а 8 г. 30 м. увечары.

Тэатр саду „Прафінтэрн"
Гастролі 1-га Маскоўскага перасоўнага тэатру ОПЭРЫ і БАЛЕТУ
Сёньня, 13 чэрвеня для членаў саюзу.
1) ПАЯЦЫ 2) БАЛЕТ
муз. Леанкавало.
Білеты ў касе тэатру і ў рабочай касе.
Пачатак а 8 г. 30 м. веч.

КІНО Інтэрнацыянал — 2-гі тыдзень — Мастацкая кіно-аповесьць ВЕЦЕР у ТВАР — ЗВЫШ ПРАГРАМЫ: — кіно-хроніка Белдзяржкіно „Беларусь Савецкая № 6 — Прысьвечаная XIII зьезду КП(б)Б
Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. Каса—ад 5 г.

КІНО САД (Савецкая, 71) — Новы замежны мастацкі фільм РВАНЫЯ ВЕТРАЗІ — у 8 частках — ПАЧАТАК 1-га СЭАНСУ а 9 ГАДЗ. Каса адкрыта з 6 гадз.

КІНО Пралетары — АПОШНЯЯ 3-я СЭРЫЯ — МІС МЭНД — у 10 частках — Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз. Каса адкрыта з 5 гадз.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „Юны Піянэр" — 2-ГІ ТЫДЗЕНЬ „КРАСНЫЕ ДЬЯВОЛЯТА" — 2 сэрыі 12 частак у адзін сэанс — Пачатак 1-га сэансу а 2 гадз. Каса адкрыта з 12 гадз.

КІНО Спартак — Нямецкі мастацкі баявік ЧЭМПІЁН СЬВЕТУ ў 7 част. — У галоўнай ролі КСЕНІЯ ДЗЕСЬНІ — Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз., 2-га—9 гадз. Каса—з 5 гадз. 30 м.

14 чэрвеня г.-г. а 7 г. увечар ў памяшканьні д. № 8 (Ленінскав вул.) — АДБУДЗЕЦЦА — СХОД ЖЫХАРОЎ-КАММУНІСТЫХ ЖАКТ'У № 2
Парадак дня: 1) Перавыбары Праўленьня. 2) Бягучыя справы.
Яўна абавязкова

Беларуская Дзяржаўная Акадэмія СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ
АБ'ЯЎЛЯЕ:
што ў асеньні прыём 1930-1931 навучальнага году будзе прынята ў Акадэмію 500 асоб.

а) на факультэт	Эканомікі: арганізацыі і плянаваньня	буйной	сельскай
	гаспадаркі	50	асоб;
б) на факультэт	Мэханізацыі	75	»
в) на факультэт	Мэліярацыі	75	»
г) на факультэт	Арганізацыі тэрыторыі	50	»
д) на факультэт	Лясны	50	»
е) на факультэт	Зоатэхнічны	100	»
ж) на факультэт	Расьлівагадоўлі	100	»

Прыём залў з прыкладам дакумэнтаў патрабуемых правіламі прыёму ў ВУЗ'ы БССР, робіцца канцылярыяй да 1-га жніўня. Выпыты з 5-га жніўня.
Ад выпытаў аслабаняюцца: скончыўшыя рабфакі, курсы па падрыхтоўцы ў ВНУ, прафшколы і фабзавучы на базе сямігодкі, тэхнікумы, 9-ці годкі і 2-х гадовыя агульна-адукацыйныя курсы на базе сямігодкі ў 1929 і 1930 г. г. Усе астатнія павінны трымаць выпыты.
Дырэктар акадэміі ПІНЧУК.

ПРАЎЛЕНЬНЕ ГОМЕЛЬСКАГА РАЁННАГА ТРАНСПАРТНАГА СПАЖЫВЕЦКАГА Т-ВА ЗАХОДНІХ ЧЫГУНАК (РТПО)
гэтым даводзіць да агульнага ведама, што, згодна пастановы сходу ўпоўнаважаных ад 20 мая г. г., т-ва з 18 чэрвеня г. г. спыняе сваю дзейнасьць і зьліваецца з агульнай рабочай спажывецкай кааперацыяй.
Усе прэтэнзіі да „РТПО" павінны быць прад'яўлены на працягу 2-х тыдняў з дня абвяшчэньня.
Прэтэнзіі накіроўваць па адрасе: гор. Гомель, «РТПО» Заходніх. Пасьля паказанага тэрміну прэтэнзіі здавальняцца ня будуць.
Да ўсіх пастаўшчыкоў просьба даслаць кантакарэнтныя выпіскі для ўтварэньня канчатковага разрахунку.

Кіно-тэатр „КУЛЬТУРА" толькі 3 дні 13, 14, 15 чэрвеня
падвойная вялікая праграма
ДЗЕКАБРУХАЎ і АКЦЯБРУХАЎ вясёлая камэдыя ў 6 част.
5-гадовы прамысловы плян—будаўніцтва СССР.
Пачатак роўна а 8 г. Каса адчынена з 5 г.

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 2-49

Для здачы АБВЕСТКІ ў газэту „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 7-81

ЗАОЧНЫЕ ГОСКУРСЫ РОСПИСИ (РАЗРИСОВКИ). Роспись по всевозможным тканям: мягким золот., серебр., маслян., рельефн анилин. не расплыв. красками. Бисерн., жемчужн. и мерцающ. пересыпками. Роспись по сосудам, стеклу, целлулоиду, коже и дереву. Полный курс, 12 уроков в 4 мес. К урокам дается свыше 100 рис. (кроме текстовых). По оконч. выд. свидет. Уменье рис. не требуется. Проспект и программа высыл. за 20 коп. мел. мар.
ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ СОНО.
МОСКВ, ул. Дзержинского, д. 1.

50 К. кошт публікацыі аб згубе дакумента

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы лічыць несапраўднымі

Дам. кн. дому № 65/3 па Старамяшчанскай вул., выд. Мен. міліцыяй 1089
Даведка. выд. падрыхтоўч. курсамі пры Мен. рабфаку на імя Доўгача У. І. 1090
Чл. біл. саюзу працасьветы Іодка Р. М. 1091
Каап. кн. № 2914 Жарскага П. С., выд. Плешчаніцк. спаж. т-вам 1092
Паявая кн. Захвіцэвіча Ф. Ф., выд. ТПО МБВ ч.
Залік. кн. Самойлавай К. І., выд. Мен. школай мэдсёстраў 1094
Чл. біл. саюзу СГС № 728, выд. Паўлаўск. райадда. саюзу саўгандальслужачых Кубанск. акр. на імя Клоніцкай Л. А. 1095
Пашп. Шаціла Е. І., выд. б. Бацэвіцк. вал. праўлен. 1099
Чл. кн. саюзу будаўнікоў Грэмава В. Я. за № 27/143396 1100
Даведка аб выбарч. правох Фельдмана К. О., выд. Мен. міліцыяй. 1101
Патэнт на 1929-30 г. Фрыда М. Ш., выд. Менакрфа 1102
Паявая кн. № 46 Гаўрылаўца А. В., выд. Мілашэвіцк. спаж. т-вам 1103
Чл. біл. саюзу СГЛР Гурэвіча П. А. 1104
Пар